

Justitieutskottets betänkande 2023/24:JuU16

Polisfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om polisfrågor. Motionsyrkandena handlar bl.a. om en mer effektiv polis, prioritering av olika brott, polisens samarbete med myndigheter och polisens arbete med utsatta områden och gängkriminalitet.

I betänkandet finns 22 reservationer (S, SD, V, C, MP).

Behandlade förslag

Cirka 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	8
Utskottets överväganden	9
En mer effektiv polis	9
Polisernas placering	16
Polisens inre organisation	20
Polisutbildningen	26
Polisens befogenheter och arbetsmetoder	28
Polisens utrustning	32
Polisens arbetsmiljö	34
Prioritering av olika typer av brott	37
Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer m.m.	43
Utsatta områden och gängkriminalitet	49
Allmän ordning	55
Ordningsvakter och bevakningsföretag	58
Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	60
Övriga frågor som rör polisens verksamhet	62
Motioner som bereds förenklat	66
Reservationer	67
1. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag, punkt 2 (S)	67
2. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag, punkt 2 (MP)	68
3. AI, punkt 3 (SD)	68
4. Polisernas placering, punkt 4 (C)	69
5. Polisernas placering, punkt 4 (MP)	69
6. Polisens inre organisation, punkt 5 (SD)	70
7. Polisens inre organisation, punkt 5 (MP)	71
8. Polisutbildningen, punkt 6 (MP)	71
9. Polisens arbete mot diskriminering, punkt 8 (V)	72
10. Information till brottsutsatta, punkt 9 (MP)	72
11. Polisens arbetsmiljö, punkt 11 (MP)	73
12. Hatbrott, punkt 13 (V)	73
13. Hatbrott, punkt 13 (MP)	75
14. Brott mot företag, punkt 14 (SD)	75
15. Stöd vid skolattacker, punkt 15 (S)	76
16. Polisens samarbete med försvarsmakten, punkt 16 (SD)	77
17. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (S)	77
18. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (V)	78
19. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (MP)	79
20. Demonstrationstillstånd m.m., punkt 20 (V)	80
21. Ordningsvakter och bevakningsföretag, punkt 23 (V)	81
22. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, punkt 24 (S)	81
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	83
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	83
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	105

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

En mer effektiv polis

1. Effektiv och rättssäker verksamhet

Riksdagen avslår motion

2023/24:1018 av Josef Fransson (SD) yrkande 2.

2. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1598 av Matilda Ernkrans m.fl. (S),

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 5,

2023/24:2661 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 4 och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (MP)

3. AI

Riksdagen avslår motion

2023/24:497 av Rashid Farivar m.fl. (SD) yrkande 8.

Reservation 3 (SD)

Polisernas placering

4. Polisernas placering

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 43 och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 33.

Reservation 4 (C)

Reservation 5 (MP)

Polisens inre organisation

5. Polisens inre organisation

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:2387 av Peter Ollén och Boriana Åberg (båda M) och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 25–27.

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (MP)

*Polisutbildningen***6. Polisutbildningen**

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:973 av Alexandra Anstrell (M) och
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 64.

Reservation 8 (MP)

*Polisens befogenheter och arbetsmetoder***7. Insamling och lagring av biometriska uppgifter**

Riksdagen avslår motion
2023/24:2158 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

8. Polisens arbete mot diskriminering

Riksdagen avslår motion
2023/24:463 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 5.

Reservation 9 (V)

9. Information till brottsutsatta

Riksdagen avslår motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 149.

Reservation 10 (MP)

*Polisens utrustning***10. Polisens utrustning**

Riksdagen avslår motion
2023/24:2134 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD).

*Polisens arbetsmiljö m.m.***11. Polisens arbetsmiljö**

Riksdagen avslår motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 22.

Reservation 11 (MP)

12. Skydd av identitetsuppgifter

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:1419 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2023/24:1437 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

*Prioritering av olika typer av brott***13. Hatbrott**

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4,
2023/24:993 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 4,

2023/24:1524 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13,
2023/24:2446 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13 och
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 103 och 107.

Reservation 12 (V)
Reservation 13 (MP)

14. Brott mot företag

Riksdagen avslår motion
2023/24:419 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 14 (SD)

Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer m.m.

15. Stöd vid skolattacker

Riksdagen avslår motion
2023/24:2687 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 42.

Reservation 15 (S)

16. Polisens samarbete med försvarsmakten

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:482 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 14 och
2023/24:2513 av Joakim Sandell m.fl. (S).

Reservation 16 (SD)

17. Kommuners brottsförebyggande ansvar

Riksdagen avslår motion
2023/24:1506 av Ingela Nylund Watz och Anna Vikström (båda S).

18. Översyn av sekretessregler

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:1142 av Boriana Åberg (M) yrkande 1,
2023/24:1197 av Jim Svensk Larm m.fl. (S) och
2023/24:2216 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Utsatta områden och gängkriminalitet m.m.

19. Åtgärder i utsatta områden

Riksdagen avslår motionerna
2023/24:941 av Dzenan Cisija (S),
2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 10 och 11,
2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L) yrkandena 4, 6, 7, 11, 12 och
14,
2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 40 och
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 28 och 32.

Reservation 17 (S)
Reservation 18 (V)

Reservation 19 (MP)

Allmän ordning

20. Demonstrationstillstånd m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 5 och

2023/24:1183 av Ola Möller (S).

Reservation 20 (V)

21. Maskeringsförbud

Riksdagen avslår motion

2023/24:716 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2.

22. Tiggeriförbud

Riksdagen avslår motion

2023/24:1436 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ordningvakter och bevakningsföretag

23. Ordningvakter och bevakningsföretag

Riksdagen avslår motion

2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 12.

Reservation 21 (V)

Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

24. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1513 av Heléne Björklund m.fl. (S),

2023/24:2372 av Anna Wallentheim m.fl. (S) och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13.

Reservation 22 (S)

Övriga frågor som rör polisens verksamhet

25. Hittegods

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:52 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) och

2023/24:1784 av Rickard Nordin (C) yrkande 3.

26. Registrering av kontantkort

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1667 av Anders Ygeman (S) och

2023/24:2078 av Johan Hultberg (M).

27. Kontroll av yrkestrafik

Riksdagen avslår motion

2023/24:1831 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S).

28. Omhändertagande av berusade personer

Riksdagen avslår motion

2023/24:1435 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

29. Bötesbetalning

Riksdagen avslår motion

2023/24:2132 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD).

30. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 4 april 2024

På justitieutskottets vägnar

Richard Jomshof

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Richard Jomshof (SD), Ardalan Shekarabi (S), Louise Meijer (M), Adam Marttinen (SD), Petter Löberg (S), Mikael Damsgaard (M), Anna Wallentheim (S), Katja Nyberg (SD), Charlotte Nordström (M), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Pontus Andersson Garpvall (SD), Rasmus Ling (MP), Martin Melin (L), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24. Motionsyrkandena handlar bl.a. om en mer effektiv polis, prioritering av olika brott, polisens samarbete med myndigheter samt utsatta områden och gängkriminalitet. Yrkandena finns i bilaga 1. Av dessa behandlas ca 150 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

En mer effektiv polis

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisens effektivitet, brottsförebyggande arbete och AI.

Jämför reservation 1 (S), 2 (MP) och 3 (SD).

Motionerna

Effektiv och rättssäker verksamhet

I motion 2023/24:1018 av Josef Fransson (SD) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att en parlamentarisk utredning ska tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras mer effektiv.

Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att skapa lokala brottsförebyggande samarbeten under ledning av polisen.

I kommittémotion 2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 5 påtalas behovet av samverkan mellan alla de som har en roll i det brottsförebyggande arbetet.

I motion 2023/24:1598 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) efterfrågas akuta och långsiktiga punktinsatser för de barn och unga som behöver det för att stoppa nyrekryteringen till gängen.

I motion 2023/24:2661 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 4 menar motionärerna att den grova organiserade brottsligheten också måste bekämpas genom förebyggande insatser.

AI

I kommittémotion 2023/24:497 av Rashid Farivar m.fl. (SD) yrkande 8 vill motionärerna låta främja internationellt samarbete inom normgivning och brottsbekämpning för att möta hot förknippade med artificiell intelligens (AI).

Bakgrund

Polisens uppdrag och mål

Polisens uppdrag och mål framgår bl.a. av polislagen (1984:387), polisförordningen (2014:1104), förordningen (2022:1718) med instruktion för Polismyndigheten, budgetpropositionen och myndighetens regleringsbrev.

I 2 § polislagen anges följande uppräknade av Polismyndighetens uppgifter:

1. förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten
2. övervaka den allmänna ordningen och säkerheten och ingripa när störningar har inträffat
3. utreda och beivra brott som hör under allmänt åtal
4. lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp, när sådant bistånd lämpligen kan ges av polisen
5. fullgöra den verksamhet som ankommer på Polismyndigheten enligt särskilda bestämmelser.

I förordningen med instruktion för Polismyndigheten anges i 2 § 1 att myndigheten ska bedriva verksamheten på ett rättssäkert och enhetligt sätt.

I juli 2018 beslutade Polismyndigheten om en långsiktig och strategisk inriktning för verksamheten fram t.o.m. 2024, Strategi 2024 (pm 2018:23). I Strategi 2024 fastställs polisens vision, verksamhetsidé, långsiktiga mål och strategiska initiativ med sikte på 2024. Polisens långsiktiga mål syftar till att tydliggöra de huvudsakliga områden som myndigheten behöver sträva mot under de kommande åren för att på lång sikt nå visionen Din polis – gör hela Sverige tryggt och säkert. För 2024 har polisen enligt Strategi 2024 följande tre långsiktiga mål:

1. framgångsrik brottsbekämpning och uppkläring
2. stark lokal närvaro
3. attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

Strategi 2024 har konkretiserats ytterligare genom Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024 (pm 2019:41) som antogs i december 2019. Planen ses över årligen under planeringsperioden och reviderades senast i mars 2023.

Under 2020 antog Polismyndigheten en tillväxtstrategi (pm 2020:9) och under 2021 togs en ny myndighetsöverskridande kompetensförsörjningsplan fram. Syftet med planen är att säkerställa en enhetlig och effektiv styrning av myndighetens kompetensförsörjningsarbete utifrån myndighetens behov.

I 2022 års regleringsbrev för Polismyndigheten anges att myndigheten ska redovisa vilket arbete som bedrivs för att öka effektiviteten och stärka förmågan i brottsutredningsverksamheten i syfte att öka uppkläringen av brott. Med anledning av redovisningskravet anger Polismyndigheten i dess årsredovisning för 2022 bl.a. att myndighetens utredningsstrategi beslutades 2021. Den tydliggör hur myndigheten ska arbeta med utredning på ett

rättssäkert, effektivt och enhetligt sätt, för att uppnå en framgångsrik uppkläring. Polismyndighetens arbete med strategin pågick även under 2022 med aktiviteter och uppföljningar. Arbetet fokuserades mot det inledande skedet av brottsutredningarna och att öka antalet salivprov i registersyfte. En av principerna i utredningsstrategin är att förundersökningsledaren inledningsvis och fortlöpande ska pröva bevisläget och om beslaget ska bestå samt om det finns tillräckliga skäl för lagföring. Detta arbetssätt har lett till att antalet äldre ärenden som väntar på åtgärd har minskat. Vid bevisprövning i en brottsutredning görs en bedömning om en fällande dom kan förutses. Det är viktigt att göra bedömningen eftersom den bidrar till att man fokuserar på ärenden som leder till lagföring och fällande domar. För att ytterligare stödja verksamheten beslutades i december 2022 Polismyndighetens handbok för PNU (Polismyndighetens nationella utredningsmetodik) som beskriver hur en brottsutredning ska bedrivas. PNU utgår från utredningsstrategin. Den kompletterar strategin och anger närmare hur en förundersökning ska bedrivas. Som stöd för utredningsverksamheten finns metodstöd, checklistor och annan information. Genom att aktivt använda dessa skapas förutsättningar för att åtgärderna utförs rättssäkert, effektivt, enhetligt och med avsedd kvalitet. Metodstöden som finns är framtagna i syfte att föreskriva och vägleda genom att ange utredningsmetodiken för dels vissa typer av utredningsaktiviteter som exempelvis återtagande av brottsvinster, dels vissa typer av brott som exempelvis brott i nära relationer. Genom att tillämpa metodstöden ökar möjligheten till ökad uppkläring och fällande domar.

I regleringsbrevet för 2023 anges att arbetet med att utreda och beivra brott som hör under allmänt åtal ska bedrivas effektivt och brottsuppkläringen ska öka. I Polismyndighetens årsredovisning för 2023 bedömer myndigheten att resultatutvecklingen för utredning och lagföring sammantaget var oförändrad under 2023. Inflödet av brottsärenden till Polismyndigheten ökade, så även de komplexa och synnerligen resurskrävande brotten som exempelvis mord, mordförsök och sprängningar. Antalet ärenden redovisade till åklagare och utredningsandelen minskade, till stor del beroende på en mer effektiv hantering av trafikbrottsärenden som lett till fler ordningsböter (lagföring) och färre inkomna och redovisade ärenden. Polismyndighetens utredningsstrategi syftar till att effektivisera lagföringen, genom att fokusera på att utreda de ärenden som har hög lagföringspotential. I praktiken innebär det att rättsväsendet uppnår samma eller förbättrad nivå av lagföring (effekt) även om polisen redovisar färre ärenden till åklagare. Förhållandet mellan redovisade ärenden, unika misstänkta och lagföringsbeslut har under de senaste åren utvecklats på ett sätt som indikerar att de ärenden som polisen utreder och redovisar i allt högre grad leder till lagföring, vilket är en positiv utveckling av den brottsutredande verksamhetens förmåga. Kvaliteten i utredningarna ökade och både lagföringskvoten och kompletteringsvolymen utvecklades positivt. Däremot har både öppna ärenden totalt och äldre öppna ärenden, främst våldsbrott och bedrägeribrott, ökat i större omfattning än de inkomna ärendena, vilket indikerar en minskad produktivitet.

Även i regleringsbrevet för 2024 anges att arbetet med att utreda och beivra brott som hör under allmänt åtal ska bedrivas effektivt och brottsuppleringen ska öka, med särskilda återrapporteringskrav för flera delområden.

Polisens brottsförebyggande arbete

I Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden från 2023 redogör myndigheten för sitt brottsförebyggande arbete. Det konstateras att Polismyndigheten i juni 2022 beslutade om en strategi för brottsförebyggande arbete (pm 2022:12) och implementering av denna strategi pågår. Polismyndighetens brottsförebyggande strategi är ett ramverk och en inriktning för att långsiktigt utveckla förmågan och öka effekten av det brottsförebyggande arbetet. Strategin syftar till att minska brottsligheten, öka tryggheten och reducera risker och sårbarheter i samhällssystemen. Polisen ska med stöd av den brottsförebyggande strategin inom myndigheten och tillsammans med andra aktörer utveckla det brottsförebyggande arbetet i alla kontexter och delar av landet. Detta ska ske genom att polisen ska utveckla ett än mer proaktivt förhållningssätt i det brottsbekämpande arbetet samt att fler medarbetare i myndigheten ska bidra till att förebygga brott i sina olika roller och ansvarsområden.

Som en del i arbetet med att skapa förutsättningar för att långsiktigt minska brottsligheten, har modellen Rätt kurva implementerats som en pilotverksamhet på flera håll inom Polismyndigheten. Rätt kurva är en metod där socialpedagoger och erfarna poliser arbetar förebyggande mot att barn och unga blir en del av den organiserade brottsligheten. Målgruppen är barn och ungdomar mellan 8 och 15 år vars livssituation präglas av så pass många problem att det bedöms finnas risk för att de rekryteras till brottslighet. Modellen bygger på idén om att ett ingripande måste ske så fort som möjligt, innan den brottsliga ”karriären” tar fart.

Behovskompassen är ytterligare en metod som Polismyndigheten arbetar utifrån. Behovskompassen syftar till att säkerställa att behov som barn har i olika åldrar tillgodoses, metoden synliggör också olika delar av barns välbefinnande.

Risktrappan är en del av Polismyndighetens arbete för att reducera dödligt våld samt en del av den brottsförebyggande strategin. Den syftar till att tydliggöra och underlätta polisens förebyggande arbete med barn och unga i riskzonen. De olika trappstegen visar ett sammanhållet system av åtgärder som polisen arbetar med, utifrån barnet eller den unges grad av involvering i normbrytande beteende och kriminalitet. Polisen har genom detta ett gemensamt språk för bedömning och ett nationellt system för social brottsprevention riktat mot barn och unga. Trappan går att använda för olika typer av brott och för unga i kriminella miljöer med hotbild. Trappan är ett strategiskt och operativt stöd för att på lokal nivå kartlägga och beskriva problembilden avseende barn i risk, prioritera insatser och lyfta in i samverkan.

Tillsammans med en utsedd polisregion leder Nationella operativa avdelningen (Noa) också ett arbete för att utveckla skyddsbedömningar när det förekommer hot kring barn. Målgruppen för utvecklingsarbetet är barn i riskzon för att hamna i kriminalitet och rekryteras till kriminella gäng. Arbetet utgår från vikten av delaktighet från barnet och vårdnadshavare och att arbetet sker gemensamt från polisen, barnet och vårdnadshavaren samt socialtjänsten.

Polismyndigheten, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse lämnade i september 2023 förslag på en struktur för systematisk och långsiktig samverkan mellan myndigheter och aktörer på nationell, regional och lokal nivå (rapporten Bob – barn och unga i organiserad brottslighet (dnr A237.344/2023)). Syftet är dels att förhindra att barn och unga socialiseras och rekryteras in i miljöer kopplade till organiserad brottslighet och gängkriminalitet, dels att säkerställa att effektiva och ändamålsenliga åtgärder vidtas när barn och unga är inblandade i grov kriminalitet.

I regleringsbrevet för 2023 anges att Polismyndigheten särskilt ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att stärka det brottsförebyggande arbetet och hur det följs upp och utvärderas. I årsredovisningen för 2023 anför Polismyndigheten bl.a. att man årligen genomför en nationell uppföljning av brottsförebyggande arbete som riktar sig till respektive lokalpolisområde. Uppföljningen har utvecklats under 2023. Fokus är framför allt frågor om kvaliteten i det kunskapsbaserade polisarbetet, utbildningsnivå, hur områdespoliserna används och hur samverkan fungerar mellan polis, kommun, näringsliv och ideella organisationer. Efter avslutad uppföljning återkopplas resultatet till respektive polisregion i syfte att uppnå ett lärande och en utveckling av det brottsförebyggande arbetet. Under 2023 ökade antalet anställda inom verksamhetsområdet brottsförebyggande och ingripande-verksamhet med 223 medarbetare (2,8 procent). I den nationella uppföljningen av det brottsförebyggande arbetet kan dock konstateras att den fredade tiden för områdespolisernas grunduppdrag har minskat mot föregående år (7 procentenheter), vilket begränsar deras möjlighet att arbeta kontaktskapande, gränssättande, brottsförebyggande och trygghetsskapande i ett utpekat geografiskt ansvarsområde. Det brottsförebyggande arbetet i den nationella särskilda händelsen Frigg har varit framgångsrikt i den meningen att många våldsdåd har förhindrats. Den planerade verksamheten mot kriminella har utgått från metoder som vuxit fram ur tidigare polisoperationer där en av tre operationslinjer är proaktiv. I syfte att stödja den nationella staben med specialkompetens har det skapats ett flertal s.k. ”hubbar” med specialkompetens inom olika verksamhetsområden. En av dessa hubbar har ett särskilt fokus på det förebyggande arbetet med att förhindra nyrekrytering av unga till kriminella miljöer.

Det har vidare genomförts ett flertal kompetenshöjande aktiviteter i syfte att stärka det brottsförebyggande arbetet. En introduktionskurs har tagits fram för samtliga medarbetare för att ge grundläggande kunskaper om det förebyggande arbetet. Därutöver har det tagits fram en grundkurs för medarbetare i det brottsbekämpande uppdraget, som genomförs som en pilot.

Det har även utarbetats checklistor som ett enkelt stöd för att identifiera och beskriva problem, analysera och identifiera orsaker, ta fram mål, åtgärder samt en plan för genomförande, uppföljning och utvärdering enligt den s.k. SARA-modellen. Polismyndigheten har arrangerat ett flertal nationella webinarier under hösten 2023 med olika teman inom det brottsförebyggande arbetet. Målgruppen har primärt varit lokalpolisområdeschefer, kommunpolis och områdespolis med syftet att stärka kompetensen.

Polismyndighetens strategi för att reducera grovt våld i kriminella grupper bygger på en samverkan mellan polis, kommun, kriminalvård och lokalsamhälle. Strategin är långsiktig och fokuserar på avskräckning. En första processutvärdering av Sluta skjut-projektet visade lovande resultat och stöd för att sprida strategin till fler områden i Sverige. Ett nationellt införande har pågått sedan 2021 i fem ytterligare områden, i syfte att validera resultatet i Malmö. Samtliga områden har under året processutvärderats med slutsatsen att det går att implementera strategin i Sverige.

Polismyndigheten anger slutligen att arbete pågår med att ta fram en nationell modell för mål och uppföljning av det brottsförebyggande arbetet.

I regleringsbrevet för 2024 anges att Polismyndigheten ska redovisa:

- Vilka fortsatta åtgärder som har vidtagits för att stärka det brottsförebyggande arbetet och hur uppföljning och utvärdering har utvecklats.
- Hur myndigheten har arbetat för att säkerställa ett välavvägt resursutnyttjande mellan den planlagda brottsförebyggande verksamheten och ingripandeverksamheten.
- Hur myndigheten har arbetat kontakt- och förtroendeskapande inom ramen för det brottsförebyggande arbetet.

AI

Den 7 december 2023 beslutade regeringen om kommittédirektiv om en förstärkt AI-förmåga i Sverige (dir. 2023:164). Kommittén ska

- identifiera behov av och lämna förslag som främjar en konkurrenskraftig, säker och etisk AI-utveckling och AI-användning i Sverige,
- identifiera prioriterade internationella insatser och lämna förslag till hur Sverige kan agera proaktivt och samordnat vid framtagande och utveckling av internationella policyer och regelverk för AI,
- analysera och beskriva hur användning av AI kan påverka och främja Sveriges säkerhet och demokrati, och
- vid behov, lämna författningsförslag.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 juli 2025.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har återkommande behandlat motionsyrkanden om polisens effektivitet och riksdagen har på utskottets förslag riktat flera tillkännagivanden till regeringen, bl.a. om en effektivare polis (bet. 2015/16:JuU1 s. 49, rskr. 2015/16:106) samt om tydligare och mätbara mål (bet. 2017/18:JuU1, rskr. 2017/18:92). Det sistnämnda tillkännagivandet bedömdes som slutbehandlat under 2021.

I förra årets motionsbetänkande om polisfrågor behandlades motioner om polisens effektivitet och brottsförebyggande arbete. Utskottet anförde att större effektivitet i polisens verksamhet var av största angelägenhet. Även om det ökade antalet skjutningar och den övriga brottsligheten i samhället inte enbart var en angelägenhet för polisen var det tydligt att polisens brottsförebyggande och brottsutredande verksamhet behövde bli bättre än vad som då var fallet. Mot bakgrund av tidigare tillkännagivanden och vad som redovisats om det arbete som pågick och aviserats, fann dock utskottet inte att det fanns anledning för riksdagen att rikta nya tillkännagivanden på detta område. Motionerna avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag (2022/23:JuU10 s. 15 f., prot. 2022/23:102).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare framhållit vikten av att polisen fungerar effektivt. När den organiserade brottsligheten utgör ett allt större hot mot samhällsordningen är det förstas alltjämt avgörande att myndigheten är en välfungerande organisation med hög brottsupplärning. Polisen måste kunna beivra det eskalerande våldet och de övriga brott som följer av de kriminella gängerna, men även övrig brottslighet måste klaras upp i så stor utsträckning som det är möjligt. Utöver en hög brottsupplärning är det viktigt att det brottsförebyggande arbetet fungerar när de kriminella gängerna tar allt mer plats och rekryterar allt yngre personer. I detta arbete är det viktigt att polisen har ett välfungerande samarbete med andra myndigheter. Som framgår av redogörelsen ovan pågår ett omfattande arbete hos polisen som syftar till att myndigheten ska bli såväl mer effektiv som bättre på att förebygga brott och att unga dras in i kriminella miljöer. Även socialtjänsten och andra myndigheter samt kommunerna är involverade i detta arbete.

Med hänsyn till detta finner utskottet inte att det finns skäl att nu ta något initiativ med anledning av motionerna om en effektiv polis och polisens brottsförebyggande arbete. Utskottet avstyrker därför motionerna 2023/24:1018 (SD) yrkande 2, 2023/24:1598 (S), 2023/24:2640 (S) yrkande 5, 2023/24:2661 (S) yrkande 4 och 2023/24:2669 (MP) yrkande 11.

När det gäller förslaget om AI noterar utskottet att det tillsatts en utredning på området och avstyrker motion 2023/24:497 (SD) yrkande 8.

Polisernas placering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om tillgång till utredare och polisens kontaktcenter.

Jämför reservation 4 (C) och 5 (MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 43 anser motionärerna att tillgången till relations- och mängdbrottsutredare på lokal nivå i hela landet bör säkerställas.

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 33 begärs ett tillkännagivande om en förstärkning av polisens kontaktcenter och att tillgängligheten ska öka även lokalt.

Bakgrund

År 2016 fattade rikspolischefen ett beslut om att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden, särskilt utsatta områden och riskområden. Områdespoliserna ska arbeta fredat med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete till 70 procent av sin arbetstid.

Under våren 2020 gjorde Riksrevisionen en enkätundersökning i samtliga 32 lokalpolisområden för att följa upp beslutet, inom ramen för en granskningsrapport om polisens arbete i utsatta områden. Riksrevisionens granskning visar att beslutet att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden inte var genomfört i 10 av 32 lokalpolisområden (31 procent). Den högsta observationen var 7,1 fredade områdespoliser per 5 000 invånare och den lägsta var 0. Sammantaget motsvarar resultatet 1,9 områdespoliser, relaterat till den totala befolkningen i de utsatta områdena. Slutsatserna i Riksrevisionens granskning är att beslutet var genomfört sett till totalsumman områdespoliser som är fördelade över befolkningen i samtliga utsatta områden, men att det finns stora variationer mellan lokalpolisområdena (RiR 2020:20 Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden, s. 51 f.).

I juni 2021 beslutade regeringen att ge Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att följa upp och analysera resursanvändningen inom Polismyndigheten och resultatet av anslagshöjningarna till myndigheten. I februari 2023 lämnades en delredovisning. Rapporten behandlar resursfördelning och personaltillväxt inom Polismyndigheten 2015–2022, i syfte att besvara frågan om Polismyndigheten förvaltats och styrt resursökningen i enlighet med regeringens intentioner (rapport 2023:2). I rapporten bedömer Brå bl.a. att utsatta områden har prioriterats i enlighet med

regeringens direktiv; dock har den lokala nivån överlag inte tillförts resurser i den utsträckning som det var tänkt. Verksamheter på central nivå har ökat mer än lokalpolisområdena. Brå ska lämna ytterligare en delredovisning i oktober 2024 och uppdraget ska slutredovisas i mars 2026.

Riksrevisionen har i rapporten Polisens hantering av mängdbrott – en verksamhet vars förmåga behöver förstärkas (RiR 2023:2) granskat om Polismyndighetens och regeringens hantering av mängdbrott är effektiv.

Av rapporten framgår det att utredningar av mängdbrott främst leds av förundersökningsledare på Polisens kontaktcenter (PKC), jourutredningssektioner och utredningsgrupper inom lokalpolisområden. Vid utredningar av mängdbrott är Polismyndighetens nationella utredningsmetodik (PNU) viktig eftersom den effektiviserar utredningsarbetet. Riksrevisionen konstaterar att en absolut majoritet av polisens förundersökningsledare vid alla de tre organisatoriska nivåerna känner till och arbetar delvis efter PNU. Riksrevisionen anger att alla tre organisatoriska nivåer uppger att tids- och resursbrist leder till att de inte kan följa PNU i alla delar eller vidta alla nödvändiga utredningsåtgärder. Riksrevisionen menar vidare att det finns brister i de initiala utredningsåtgärder som PKC genomför. Det beror bl.a. på hög arbetsbelastning, bristande kompetens och att PKC inte råder över den personal som utför brottsplatsundersökningarna. De e-anmälningar som anmälaren själv gör behöver ofta kompletteras av PKC, vilket kan bli en tidsödande uppgift.

I syfte att öka förmågan att utreda mängdbrott ger Riksrevisionen bl.a. i rekommendation till Polismyndigheten att se till att PKC blir fullbemannat och att nödvändig kompetens och brottsamordningsförmåga är säkerställd, så att alla adekvata utrednings- och samordningsåtgärder kan ske där. Rapporten behandlas av regeringen i skrivelse 2022/23:129. I skrivelsen anges att Polismyndigheten delar Riksrevisionens bedömning att hanteringen av mängdbrott kan effektiviseras och att huvuddelen av rekommendationerna är relevanta. Polismyndigheten anser dock att merparten av rekommendationerna redan är omhändertagna. Polismyndigheten anför exempelvis att verksamhetens behov och tillgången på kompetens är styrande för bedömningen av hur många poliser och civilanställda som anställs. Vidare tillser Polismyndigheten att PKC blir fullbemannat och att nödvändig kompetens- och brottsamordningsförmåga säkerställs.

Regeringen anför att den avser att särskilt följa upp vilka åtgärder Polismyndigheten vidtar för att förstärka utredningsförmågan kopplat till mängdbrott. Som en del i det arbetet har regeringen förstärkt styrningen och uppföljningen av Polismyndighetens verksamhet. Polismyndighetens regleringsbrev för 2023 har ett tydligt fokus på resultat och höjda ambitioner i det brottsbekämpande arbetet. Bland annat har Polismyndigheten i uppdrag att ta fram förslag på utvecklade resultatmått med tillhörande kvantitativa mål för den brottsutredande verksamheten.

Stark lokal närvaro är ett av Polismyndighetens tre långsiktiga mål för 2024 enligt den strategiska verksamhetsplanen. Enligt planen ska aktiviteter

genomföras för att öka den polisiära närvaron i lokalsamhället, i hela landet. Delmålet om stark lokal närvaro ska bl.a. följas upp utifrån följande indikatorer: andelen anställda respektive antalet anställda i ingripandeverksamheten på lokalpolisområdesnivå, antalet områdespoliser per 10 000 invånare samt tider för påbörjat uppdrag och beordrad patrull enligt prio 1-larm.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2023 anges att antalet rekryterade personer med civila kompetenser var 2 656 under 2023, vilket är mer än dubbelt så många jämfört med 2022 när antalet var 1 097. År 2021 var antalet 993. Siffrorna avser extern rekrytering som slutförts och resulterat i tillsvidareanställning av personer med civila kompetenser. Rekryteringarna under 2023 har framför allt gjorts till utredningsverksamheten, polisens kontaktcenter och till de nationella avdelningarna. Under 2023 rekryterades 548 civila brottsutredare, jämfört med 2022 då 65 rekryterades. Den kraftiga ökningen av civila brottsutredare under 2023 beror delvis på en sammanhållen rekryteringsinsats i polisregion Stockholm då 130 civila brottsutredare anställdes. Andra verksamhetsområden som har rekryterat många civila är gränspolisverksamheten samt stöd- och serviceverksamheten.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2024 anges följande återrapporteringskrav:

- Vilka åtgärder avseende verksamhetsstyrning, organisering och resursfördelning som myndigheten har vidtagit för att säkerställa en ökad lokal närvaro i hela landet.
- Lokal polisnärvaro per polisregion. Av redovisningen ska framgå antalet kommunpoliser, områdespoliser samt anställda totalt som arbetar huvudsakligen med brottsförebyggande arbete och ingripandeverksamhet. Uppgifterna ska även redovisas som andel av den totala polisiära resursen och möjliggöra jämförelser med tidigare år.
- Vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att öka antalet poliser i yttre tjänst samt antalet poliser i yttre tjänst, dels i absoluta tal, dels som andel av det totala antalet poliser. Av redovisningen ska framgå per polisregion hur antalet i denna personalkategori har utvecklats sedan 2016.
- Hur myndigheten har förbättrat service och tillgänglighet till medborgarna. Myndigheten ska särskilt redovisa insatserna för att förbättra tillgängligheten till polisens kontaktcenter, bl.a. genom förkortade svarstider.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare föreslagit tillkännagivanden till regeringen om betydelsen av en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet, senast hösten 2017, då utskottet anförde följande (bet. 2017/18:JuU1 s. 89 f.):

Utskottet vidhåller sin uppfattning om den lokala polisens betydelse. Den lokala polisen är brister dock på många håll i landet och många poliser upplever att de egna resurserna inte räcker till. Lokalt arbetande poliser flyttas inte sällan till andra arbetsuppgifter som gränskontroller eller hantering av gängskjutningar och annan grov kriminalitet i andra delar av landet. Enligt utskottet ska man kunna känna trygghet i att polisen är närvarande oavsett var i Sverige man bor. Poliser ska vidare vara lokalt förankrade och de som bor i området ska veta vilka poliserna är. Med kontinuitet och erfarna poliser som stannar länge i samma tjänst kan långsiktiga kontakter mellan polisen och medborgarna skapas. Därmed underlättas det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Medborgarnas förtroende för polisen bygger på att man inte bara hinner med att bekämpa grov kriminalitet utan även s.k. vardagsbrottslighet som skadegörelse, stölder och buskörningar. [...] Även om riksdagens tidigare tillkännagivanden åter står som öppna anser utskottet att frågan är så angelägen att det finns anledning att åter uppmärksamma regeringen på vikten av en lokalt närvarande polis. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet och tillkänner detta för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2017/18:92). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat (skr. 2023/24:75 s. 31 f.).

Även i förra årets betänkande om polisfrågor behandlades motionsyrkanden om polisernas placering. Utskottet anförde att det är viktigt att det finns en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet. Samtidigt borde det vara upp till Polismyndigheten att närmare bestämma hur poliserna ska placeras geografiskt. Mot denna bakgrund, och då det tidigare tillkännagivandet om polisen i landet inte var slutbehandlat, ansåg utskottet inte att det fanns skäl för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som efterfrågades och motionerna avstyrktes. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (2022/23:JuU10 s. 22 f., prot. 2022/23:102).

När utskottet behandlade regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens hantering av mängdbrott under hösten 2023 framställdes motioner om att regeringen skulle säkerställa att Polismyndigheten följde Riksrevisionens rekommendationer om att bl.a. polisens kontaktcenter ska vara fullbemannat. Utskottet konstaterade att det i skrivelsen redogörs för åtgärder som Polismyndigheten har vidtagit inom ramen för ett större förändringsarbete som tar sikte på hur myndigheten arbetar med mängdbrott. Utskottet såg positivt på de redovisade åtgärderna och bedömde att de innebär att Riksrevisionens rekommendationer tas om hand på ett adekvat sätt. Av skrivelsen framgick också att regeringen har för avsikt att särskilt följa upp vilka åtgärder Polismyndigheten vidtar för att förstärka utredningsförmågan kopplat till mängdbrott. Mot denna bakgrund ansåg utskottet inte att det fanns anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande och föreslog att motionerna avslogs, vilket riksdagen ställde sig bakom (2023/24:JuU7, rskr. 2023/24:42).

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har anfört är det viktigt med en lokalt förankrad polis. Enligt utskottet bör dock huvudprincipen alltså vara att det är upp till myndigheten att närmare bestämma hur poliser ska placeras och vilka kompetenser som behövs på vilken ort. Av redogörelsen framgår det vidare att det pågår arbete inom Polismyndigheten för att få in såväl fler utredare i verksamheten som att bemanna PKC. Utskottet anser därmed att det inte finns skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionerna 2023/24:2457 (C) yrkande 43 och 2023/24:2669 (MP) yrkande 33 och att de bör avslås.

Polisens inre organisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. nationellt forensiskt centrum och fler utredare av grova våldsbrott.

Jämför reservation 6 (SD) och 7 (MP).

Motionerna

Nationellt forensiskt centrum

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 26 anför motionärerna att polisens interna samarbete måste utvecklas för att effektivisera utredningsarbetet och öka brottsuppläckningen, särskilt i förhållande till nationellt forensiskt centrum, (NFC). En översyn bör också göras för att se hur de långa handläggningstiderna på NFC kan minska (yrkande 27).

Grova våldsbrott

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 25 efterfrågas fler utredare med kompetens och erfarenhet av att utreda grova våldsbrott.

Kommunal polis

I motion 2023/24:2387 av Peter Ollén och Boriana Åberg (båda M) begärs ett tillkännagivande om att överväga att utreda en ordning med kommunala poliser.

Enhet mot matchfixning

I kommittémotion 2023/24:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 6 anser motionärerna att det bör återinföras en enhet inom Polismyndigheten som arbetar mot matchfixning.

Bakgrund

Den 1 januari 2015 ombildades polisen till en sammanhållen myndighet, Polismyndigheten. Polismyndigheten består i dag av sju polisregioner, fem gemensamma avdelningar, Noa, NFC och särskilda utredningar. De sju polisregionerna har ett helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Ansvaret omfattar bl.a. utredningsverksamhet, brottsförebyggande verksamhet och service.

Arbetet i en polisregion leds av en regionpolischef. Inom varje polisregion finns vidare ett antal enheter och polisområden. Inom varje polisområde finns lokalpolisområden.

Enligt uppgifter från Regeringskansliet fanns det före omorganisationen 2015 olika grupper som handlade vissa specifika typer av brott vid landets 21 polismyndigheter. Dessa grupper kunde handlägga t.ex. narkotikabrott eller sexualbrott och inrättades självständigt av polismyndigheterna utifrån verksamhetens behov. Ett annat exempel på en specialenhet var tunnelbanepolisen i Stockholm. Dessa specialenheter upphörde vid omorganisationen. Vid Noa finns emellertid vissa specialenheter som handlägger utredningar av vissa brottstyper som ska utredas på avdelningen.

Nationellt forensiskt centrum

NFC styr och samordnar Polismyndighetens forensiska och it-forensiska verksamhet. Operativt driver avdelningen polisens samtliga forensiska labb på tolv orter i landet och utför forensiska undersökningar, främst inom brottsutredningar på uppdrag av förundersökningsledare. NFC bedriver också strategisk forskning och utveckling för att framtidssäkra polisens forensiska förmåga. NFC agerar även expertstöd och bedriver utbildning.

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 4, s. 49 f. anges bl.a. följande om NFC:s verksamhet:

Polismyndigheten och NFC har bedrivit ett kontinuerligt arbete för att effektivisera ärendehantering och förstärka den forensiska förmågan i myndigheten. NFC har byggt ut sin verksamhet till fler platser i landet och finns nu på tolv orter. I polisregionerna har forensiska stationer etablerats på 33 platser, som bemannas med kriminalteknisk kompetens. Genom de senaste årens resursförstärkningar av Polismyndigheten har NFC kunnat utöka sin bemanning, vilket har varit nödvändigt för att möta den ökade efterfrågan på forensiska analyser. I budgeten för 2022 har det också gjorts en långsiktig satsning på att utveckla Polismyndighetens tekniska förmåga. Resurstillskottet inkluderar medel till NFC för en snabbare hantering av digitala bevis och dna.

Genom regleringsbrev följer regeringen hur Polismyndigheten arbetar för att säkerställa kapacitet och effektivitet i den forensiska processen. Därtill finns återrapporteringskrav som innebär att myndigheten ska redovisa hur tillskottet för att utveckla myndighetens tekniska förmåga har använts. Av redovisningen ska bl.a. framgå hur kapaciteten vid NFC har förstärkts.

I Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan är framgångsrik brottsbekämpning och upplärning ett av de tre målen för myndigheten. För att

nå det målet anges i planen att den forensiska processen ska stärkas under 2023–2024. Genom att öka den forensiska kapaciteten och stärka myndighetens förmåga att säkra, kvalitetssäkra och prioritera teknisk och digital bevisning ska den forensiska förmågan utvecklas. Genomströmningstiderna ska förkortas och brottsuppleringen öka genom stärkt metodutveckling. För att säkerställa att forensiska resultat redovisas snabbare i rätt ärenden ska formerna för prioritering av forensiska undersökningar utvecklas.

I Brås rapport Utredning och uppkläring av dödligt våld i kriminell miljö (2023:4) konstateras bl.a. att det interna samarbetet behöver utvecklas för att effektivisera utredningsarbetet och öka uppkläringen, särskilt i förhållande till NFC. Den tekniska bevisningen är ofta viktig vid den här typen av dödligt våld, och kommunikationen mellan utredningarna och NFC behöver utvecklas. De långa handläggningstiderna på NFC gör också att bevisläget i utredningar av grova våldsbrott påverkas.

I februari 2023 gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att säkerställa ökad operativ förmåga att bekämpa grov kriminalitet, med särskilt fokus på utredning och ökad uppkläring av grova brott med koppling till kriminella nätverk. Inom ramen för uppdraget skulle Polismyndigheten bl.a. redogöra särskilt för hur arbetet med att säkra spår och bevis genom den forensiska verksamheten (kriminaltekniskt fältarbete, laborativ forensik och it-forensik) kan effektiviseras och förbättras, såväl avseende organisatoriska lösningar och kompetensförsörjning som processer och arbetsätt, så att uppkläring och lagföring kan öka. Uppdraget slutredovisades i oktober 2023. I sin redovisning anger Polismyndigheten att åtgärder behöver vidtas för att effektivisera och förbättra processer och arbetsätt för att på så sätt öka kapaciteten i den forensiska verksamheten. Det gäller såväl generellt som för ämnesområden som är av särskild betydelse vad gäller grova brott med koppling till kriminella nätverk. Exempel på sådana åtgärder är

- arbete inom ramen för det s.k. teknikpaketet för att bl.a. underlätta digital informationsöverföring mellan olika system samt öka graden av automatisering
- fortsatt utveckling av forensiska och it-forensiska stationer
- ökad kapacitet för vapenundersökningar, bl.a. i syfte att korta handläggningstiderna och öka möjligheterna att lämna s.k. förhandsbesked
- ökad kapacitet och förmåga vad avser dna-undersökningar
- utveckling av olika tekniska lösningar för den it-forensiska verksamheten bl.a. för att öka förmågan att extrahera och analysera data samt ge utredare och analytiker bättre förutsättningar att värdera digitala spår.

Särskilda åtgärder har vidtagits och planeras att vidtas vad avser kompetensutveckling och kompetensförsörjning. Exempel på sådana åtgärder är

- fler utbildningsplatser för kriminaltekniker

- särskilda kompetensinsatser vad avser skjutningar och sprängningar
- ett breddat rekryteringsarbete, bl.a. för att nå en större målgrupp
- en översyn av it-forensiska funktioner för att öka förutsättningarna för att såväl attrahera och rekrytera som utveckla och behålla medarbetare med it-forensisk kompetens.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2024 anges att genomströmningstiderna i den forensiska processen ska kortas. Polismyndigheten ska särskilt redovisa hur myndigheten arbetar för att stärka den forensiska förmågan och vilka åtgärder som vidtas för att förkorta genomströmningstiderna. Polismyndigheten har tillfört särskilda medel som bl.a. ska användas för att förstärka verksamheten vid avdelningen nationellt forensiskt centrum.

Grova våldsbrott

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 anges att det hösten 2022 inrättades ett center för utredning av grova våldsbrott. Syftet med centret är att ta till vara de erfarenheter som görs i det operativa arbetet och att öka Polismyndighetens utvecklingstakt när det gäller att utreda det dödliga skjutvapenvåldet bland kriminella nätverk.

I det uppdrag som redogörs för i ovanstående avsnitt om ökad operativ förmåga att bekämpa grov kriminalitet anger Polismyndigheten att man har identifierat och genomfört olika typer av kompetensutvecklingsinsatser som ett led i att utveckla kompetensen vad gäller att utreda grova brott med koppling till kriminella nätverk. Insatserna skiljer sig åt vad gäller innehåll och tillgänglighet för att på så sätt möta olika målgrupper och verksamheters behov och förutsättningar. Parallellt utvecklas och genomförs riktade kompetensutvecklingsinsatser inom identifierade områden som bedömts vara särskilt framgångsrika vid utredning av nu aktuella brott. Några exempel är introduktion till Polismyndighetens metodstöd för utredning av grova våldsbrott och digitala utbildningar avseende hemliga tvångsmedel. En ny utbildning för operativa analytiker är även under framtagande. Vidare genomförs särskilda kompetensutvecklingsinsatser inom forensik och it-forensik. Inom ramen för Polismyndighetens arbete mot det dödliga våldet har under 2022 inrättats s.k. mentorsteam som bistår polisregionerna med stödjande mentorskap i mordutredningar. Målsättningen är att ta tillvara beprövad erfarenhet av att utreda grova brott med koppling till kriminella nätverk. Mentorsteamet består av utvalda medarbetare med kompetens och beprövad erfarenhet från mordutredningar. Stödet från dessa ska bidra till ökad uppkläring och lagföring. Mentorsteamens erfarenheter och resultat bidrar också till den förmågeutveckling som ingår i Noas uppdrag.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2023 anges att utmaningarna med bl.a. den grova våldsbrottsligheten under 2023 innebar beslut om tillfälliga geografiska resursförflyttningar av medarbetare inom Polismyndigheten. Den nationella förstärkningsorganisationen möjliggjorde flexibilitet, så att hela myndigheten kunde bidra till en ökad operativ förmåga genom att säkerställa

prioriterad kompetens där behoven var störst, t.ex. av poliser i yttre tjänst och utredare.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2024 anges att myndigheten ska återrapporera hur myndigheten har säkerställt en ökad operativ förmåga att bekämpa grova brott med koppling till kriminella nätverk. Samverkan med Åklagarmyndigheten och övriga berörda myndigheter ska särskilt belysas.

Kommunal polis

Polismyndigheten är sedan 2015 en statlig myndighet, men inom myndigheten finns en kommunpolisverksamhet. I Polismyndighetens årsredovisning 2023 anges följande om denna verksamhet (s. 20 f.):

Kommunpolisens huvuduppdrag är att driva och samordna lokalpolisområdets långsiktiga brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i samverkan med kommunen och övriga samhället.

Kommunpolisen är en tydlig och tillgänglig väg in till Polismyndigheten för allmänheten och för samverkansparter. Kommunpolisen fungerar som ett led i att säkra att polisen lokalt kan svara upp mot åtaganden som gjorts i samverkansöverenskommelser och medborgarlöften och för att skapa goda relationer som ger förutsättningar för den lokala polisen att komma närmare medborgaren.

Antalet kommunpoliser har varit relativt konstant de senaste tre åren. Under 2023 ökade antalet från 227 till 240 kommunpoliser. Fördelningen av antalet kommunpoliser per polisregion är relativt jämn i förhållande till antal poliser totalt på polisregionerna. Andelen kvinnor bland kommunpoliser är 38,8 procent, vilket är drygt 4 procentenheter högre än bland poliser totalt.

Polisens arbete mot matchfixning

Underrättelseenheten vid Noa arbetar tillsammans med lokalpolisområden samt andra rättsvårdande myndigheter för att inhämta information om idrottskorruption. Arbetet bedrivs till stor del inom ramen för Europol- och Interpolsamarbetet eftersom det finns internationella kopplingar inom den illegala spelmarknaden och den oseriösa förmedlarverksamheten.

I en rapport från underrättelseenheten vid Noa, Idrottskorruption, fenomenrapport, (dnr. A488.993/2023) anges att idrottskorruption förekommer i Sverige framförallt i form av matchfixning kopplad till spelmarknaden och oseriös förmedlarverksamhet av spelare, att den bedöms vara i ett expansivt skede och att den organiserade brottsligheten tar mark inom idrotten och utgör ett växande samhällsproblem. Mot bakgrund av slutsatserna i rapporten har polisen beslutat att tillsätta en arbetsgrupp som bl.a. ska lämna förslag på en myndighetsövergripande hantering av problemen med kriminella aktörers inblandning inom idrotten.

Vidare föreslog Regeringskansliet i december 2023 ändringar i spelförordningen (2018:1475) som bl.a. innebär att Spelinspektionen ska inrätta en plattform för informationsdelning. Ändringarna innebär även att Spelinspektionen, spelbolag och vissa idrottsförbund får utökade skyldigheter

och möjligheter att utbyta uppgifter om misstänkt matchfixning (Fi2023/03227).

Den 31 januari 2024 remitterade Regeringskansliet en promemoria med förslag om en ändring i spellagen (2018:1138) som syftar till att förbättra arbetet mot matchfixning. Ändringen innebär att vissa spelbolag ska kunna behandla bl.a. uppgifter om att någon begått ett brott inom ramen för arbetet mot matchfixning.

I regleringsbrevet för 2024 ges Spelinspektionen nya uppdrag för att bekämpa olicensierad spelverksamhet och matchfixning samt stärka konsumentskyddet på spelmarknaden.

Tidigare riksdagsbehandling

Nationellt forensiskt centrum

Utskottet behandlade under våren 2022 motioner om att NFC:s verksamhet bör förstärkas. Utskottet föreslog ett tillkännagivande till regeringen om att den forensiska verksamheten behövde komma närmare den operativa utredningsverksamheten. En sådan åtgärd skulle enligt riksdagen kunna vara att NFC stärkte sin närvaro på fler platser i landet. Andra exempel på åtgärder som enligt riksdagen borde övervägas var att respektive polisregion anlätade fler lokala brottsplatsundersökare och att fler mobila utredningsresurser, s.k. UL-bilar, inrättades på platser där de behövdes. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2021/22:JuU22 s. 27 f., rskr. 2021/22:270).

I budgetpropositionen för 2023 redovisades vidtagna åtgärder, vilket redogörs för ovan. Regeringen anförde vidare att mer specifika frågor om den forensiska verksamhetens organisation och dimensionering, t.ex. hur NFC:s närvaro i landet lämpligen bör se ut, är upp till Polismyndigheten att bedöma. Ytterligare åtgärder med anledning av tillkännagivandet bedömdes inte vara nödvändiga och tillkännagivandet ansågs därmed slutbehandlat.

Kommunal polis

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motionsyrkanden om att införa en kommunal polis. Utskottet anförde i budgetbetänkandet hösten 2016 att det inte var berett att ställa sig bakom motionärernas förslag om att införa en kommunal polis som komplement till den statliga polisen och motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2016/17:JuU1 s. 49 f., rskr. 2016/17:90). I budgetbetänkandet för 2018 vidhöll utskottet sin tidigare uppfattning och var inte heller då berett att ställa sig bakom förslag om att utreda frågan om att införa en kommunal polis, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2017/18:JuU1, rskr. 2017/18:92). I betänkandet om polisfrågor våren 2019 och i budgetbetänkandet 2020 vidhöll utskottet sin tidigare inställning och riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2018/19:JuU10 och 2019/20:JuU1, rskr. 2018/19:191 och 2019/20:146).

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till det våld som följer av den organiserade brottsligheten, i form av bl.a. ett ökat antal skjutningar och sprängningar, är det viktigt att NFC:s handläggningstider inte utgör en flaskhals i polisens utredningsarbete. Det är en fråga som också uppmärksammas av bl.a. Riksrevisionen. Det är därför välkommet att regeringen och Polismyndigheten har vidtagit åtgärder för att effektivisera och förbättra arbetet vid NFC. Med hänsyn till de vidtagna och pågående åtgärderna, som också är i enlighet med Riksrevisionens rekommendationer, anser inte utskottet att det finns anledning att ta något initiativ med anledning av motion 2023/24:2669 (MP) yrkandena 26 och 27, vilka avstyrks.

Enligt utskottet är det även angeläget att det finns tillräckligt med utredare med erfarenhet av grova våldsbrott, inte minst då brottsuppläggen och de kriminellas metoder för att undvika upptäckt blir alltmer avancerade. Som framgår av redogörelsen ovan och i enlighet med vad som anförs i föregående avsnitt om polisernas placering arbetar Polismyndigheten med att öka kompetensen och antalet utredare när det gäller att utreda grova brott. Utskottet finner därför inte skäl att ställa sig bakom motion 2023/24:2669 (MP) yrkande 25. Motionen avstyrks.

När det gäller frågan om kommunal polis vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning och avstyrker därmed motion 2023/24:2387 (M).

Slutligen anser utskottet, med hänsyn till det arbete som pågår mot matchfixning och idrottskorruption, att motion 2023/24:354 (SD) yrkande 6 bör avslås.

Polisutbildningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisutbildningen.

Jämför reservation 8 (MP).

Motionerna

Enligt partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 64 bör det i polisutbildningen införas en del om bemötande av personer som utsatts för kommersiell sexuell exploatering, prostitution och människohandel.

I motion 2023/24:973 av Alexandra Anstrell (M) anser motionären att regeringen bör överväga att utreda frågan om en betald polisutbildning.

Bakgrund

Grundutbildningen till polis är fyra terminer heltidsstudier på polisprogrammet och sex månaders betald aspirantutbildning.

I förordning (2014:1105) om utbildning till polisman anges att Polismyndigheten, i samråd med Säkerhetspolisen beslutar

1. vilka kurser som utbildningen omfattar
2. vilka närmare krav som ställs för att antas till polisprogrammet
3. vad som krävs för att få påbörja aspirantutbildningen.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 anges att ett kvalitetssystem för polisutbildningen har införts i samarbete mellan Polismyndigheten och de lärosäten som bedriver polisutbildning. Syftet är att säkerställa kontinuerlig uppföljning, utvärdering och kvalitetsutveckling av polisutbildningen. Kvalitetssystemet innefattar bl.a. systematiska uppföljningsdialoger med lärosätena samt fördjupad årlig uppföljning och utvärdering av hur det första steget från en persons intresse för polisyrket leder till kompetenta poliser i aktiv tjänst.

Den 22 december 2022 beslutade regeringen att ge Polismyndigheten i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målet om en ökad polistäthet. I underlaget från den 31 mars 2023 (Redovisning av regeringsuppdrag – Underlag för ökad polistäthet) redovisas ett antal förslag till åtgärder som myndigheten bedömer behöver vidtas för att skapa förutsättningar för att nå målet så snart som möjligt. Ett av Polismyndighetens förslag är att införa en betald polisutbildning i någon form, vilket är en systempåverkande faktor som kan få fler att vilja utbilda sig till polis.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat motioner om lön under polisutbildningen, senast i 2021 års betänkande om polisfrågor, då utskottet inte var berett att ställa sig bakom ett sådant yrkande, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2020/21:JuU23 s. 37 f., rskr. 2020/21:395).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att den nuvarande ordningen med ett utbildningsinnehåll som beslutas av Polismyndigheten i samråd med Säkerhetspolisen är rimlig och ställer sig därmed inte bakom motion 2023/24:2669 (MP) yrkande 64, vilken avstyrks. Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom motion 2023/24:973 (M) om betald polisutbildning, som också avstyrks.

Polisens befogenheter och arbetsmetoder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. polisens arbete mot diskriminering och information till brottsutsatta.

Jämför reservation 9 (V) och 10 (MP).

Motionerna

Insamling och lagring av biometriska uppgifter

I motion 2023/24:2158 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att föra register från topsning av DNA i syfte att snabbare klara upp brott.

Polisens arbete mot diskriminering

I kommittémotion 2023/24:463 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering.

Information till brottsutsatta

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 149 vill motionärerna att Polismyndigheten ska ges i uppdrag att utveckla ett stöd för medarbetare att uppfylla skyldigheten att lämna information till brottsutsatta.

Bakgrund

Insamling och lagring av biometriska uppgifter

Av 28 kap. 12 § rättegångsbalken framgår att kroppsbesiktning genom tagande av salivprov får göras på den som skäligen kan misstänkas för ett brott på vilket fängelse kan följa, om syftet är att göra en dna-analys av provet och registrera dna-profilen i det dna-register eller det utredningsregister som förs enligt polisdatalagen (2010:361). I utredningsregistret registreras dna-profiler från personer som är skäligen misstänkta för brott på vilket fängelse kan följa. dna-profilen gallras från utredningsregistret när det inte längre finns några misstankar i misstankeregistret eller när profilen flyttas över till dna-registret. I dna-registret registreras dna-profiler från personer som dömts för brott med annan påföljd än böter eller har godkänt ett strafföreläggande som avser villkorlig dom. När en person gallras från belastningsregistret gallras personens dna-profil från dna-registret.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 anges att flera kompetenshöjande insatser genomförts för att öka antalet tagna salivprover i

registersyfte. Under 2022 ökade antalet tagna salivprover jämfört med föregående år.

I årsredovisningen för 2023 anges att den forensiska verksamheten har genomfört och genomför en rad olika åtgärder i syfte att på kort och lång sikt stärka den forensiska förmågan och öka kapaciteten inom dna-området. Beslut har fattats under 2023 om stärkt förmåga för att kunna hantera både normalflödet av undersökningar och flödet av akuta eller prioriterade förtursundersökningar, utan en negativ påverkan på handläggningstider. Det sker genom utökning av utrustning, men inom befintliga förutsättningar i övrigt. Vidare utreds vilka möjligheter som finns för att, ur ett mer långsiktigt perspektiv, skapa en ökad redundans samt väsentligt ökad förmåga inom dna som är ett av de centrala områdena inom forensiken.

Den 19 juni 2023 överlämnades utredningen Biometri – för en effektivare brottsbekämpning (SOU 2023:32) till regeringen. I utredningen föreslås bl.a. att biometriska underlag ska tas upp från misstänkta och dömda personer i högre utsträckning än i dag. Till exempel föreslår utredningen att polisen vid förundersökning om viss allvarlig brottslighet under vissa förutsättningar ska få göra automatiserade biometriska jämförelser av ansiktsbilder och fingeravtryck av misstänkta gärningspersoner mot passregistret och Migrationsverkets register över fingeravtryck och fotografier.

Utredningen föreslår också att dna-baserad släkttforskning ska tillåtas vid mord och grova våldtäktsbrott. Utredningen har remissbehandlats och enligt propositionsförteckningen för våren 2024 avser regeringen att överlämna en proposition till riksdagen i maj.

Diskriminering

Diskrimineringslagen (2008:567) innehåller förbud mot diskriminering på sju olika grunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Diskrimineringsförbud gäller endast inom samhällsområden som anges i lagen, bl.a. arbetslivet, utbildning och hälso- och sjukvården. Det finns ingen särskild bestämmelse som rör polisär verksamhet. I 2 kap. 17 § diskrimineringslagen finns en generell bestämmelse som förbjuder diskriminering när offentligt anställda bistår allmänheten med upplysningar, vägledning, råd eller annan sådan hjälp, eller på annat sätt i anställningen har kontakter med allmänheten. Denna bestämmelse är alltså tillämplig på anställda hos Polismyndigheten, men endast i de angivna situationerna.

Det kan nämnas att även om det inte finns ett skydd i DL så finns det bestämmelser i t.ex. polislagen om hur ett ingripande ska gå till. Av 8 § polislagen framgår det bl.a. att en polis ska ingripa på ett sätt som är försvarligt med hänsyn till åtgärdens syfte och övriga omständigheter. Om tvång måste tillgripas ska detta ske endast i den form och den utsträckning som behövs för att det avsedda resultatet ska uppnås.

I betänkandet Ett utökat skydd mot diskriminering (SOU 2021:94) föreslås att diskrimineringslagen utvidgas till att omfatta ett förbud mot diskriminerande polisiära ingripanden. Betänkandet, som har remissbehandlats, bereds i Regeringskansliet.

Brå har studerat polisens arbete med profilering och likabehandling och publicerat resultatet i rapporten Polisens arbete med profilering och likabehandling (2023:12). Studien tillkom genom en önskan hos Polismyndigheten att en oberoende part utreder hur detta arbete ser ut på olika nivåer i organisationen. Syftet med rapporten är att den ska bidra till Polismyndighetens utvecklingsarbete inom området. Brå gör bedömningen att Polismyndigheten står inför flera utmaningar. I rapporten finns dock flera förslag och goda exempel på hur myndigheten kan arbeta vidare för att främja likabehandling och motverka diskriminerande etnisk profilering. Arbetet måste betraktas som en ständig process som kräver kontinuerlig uppföljning. På kort sikt anser Brå att Polismyndigheten kan vidareutveckla sitt arbete genom att göra (i korthet) följande:

- På strategisk nivå behöver Polismyndigheten ta fram en vägledning eller riktlinjer för poliser i yttre tjänst om vad som förväntas av dem i profileringsarbetet och vid en kontrollsituation.
- För att utvecklas till en mer mogen organisation i arbetet med profilering och likabehandling behöver Polismyndigheten fördjupa kunskapen om diskriminering på alla nivåer i organisationen.
- Ökad medvetenhet om hur polisarbetet påverkar olika grupper i samhället kan minska risken för diskriminerande etnisk profilering.
- Polismyndigheten behöver kontinuerligt följa upp polisens arbete vad det gäller kontroller och träffsäkerhet uppdelat på etnicitet.

Information till brottsutsatta

Riksrevisionen har granskat effektiviteten i Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta (RiR 2021:20). Den samlade slutsatsen av granskningen är att det finns flera brister som gör att arbetet inte är så effektivt som det skulle kunna vara. Riksrevisionen rekommenderade Polismyndigheten att

- regelbundet följa upp och utvärdera i vilken utsträckning och hur medarbetare informerar brottsutsatta,
- utvärdera om medarbetarna har rätt stöd samt anpassa och utveckla stödet till olika kategorier av medarbetares olika förutsättningar,
- se över utbildningarna för operatörer på polisens kontaktcenter och för civilanställda receptionister så att de ger medarbetarna goda förutsättningar för att kunna utföra sina informationsuppgifter vid anmälan
- införa rutiner med tydlig ansvarsfördelning som säkerställer att brottsutsatta får den information som de behöver under hela ärendets gång.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 hänvisar myndigheten till Riksrevisionens rapport och till ett återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet 2022 om att förbättra informationen till brottsutsatta. I årsredovisningen anges åtgärder som vidtagits för att tillmötesgå Riksrevisionens rekommendationer (s. 77 f.).

I Brottsoffermyndighetens regleringsbrev för 2023 (ändringsbeslut 2023-06-29) fick myndigheten i uppdrag att kartlägga vilket stöd som ges till brottsoffer i Sverige idag samt föreslå en modell för regelbunden uppföljning av vilket stöd och bemötande brottsoffer får från myndigheter och andra aktörer. Brottsoffermyndigheten ska även överväga och föreslå en samordnande aktör för stöd till brottsoffer. Inom ramen för uppdraget ska myndigheten ta fram en plan för hur myndigheten kan utveckla rollen som informations- och kunskapscentrum för brottsofferfrågor samt vidta åtgärder i syfte att åstadkomma ett likvärdigt och kvalitativt stöd till brottsutsatta i hela landet. Planen delredovisades den 27 september 2023 och uppdraget ska slutredovisas senast den 10 juni 2024.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2024 anges att myndigheten ska redovisa hur informationen till brottsutsatta har förbättrats. Redovisningen ska särskilt belysa myndighetens arbete för att löpande följa upp informationsgivningen till brottsutsatta samt arbetet med ett utvecklat och anpassat stöd till berörda medarbetare. Myndigheten ska dessutom redogöra för tillämpningen av rutiner som säkerställer att brottsutsatta får den information de behöver under ett ärendes hela gång.

Tidigare riksdagsbehandling

Insamling och lagring av biometriska uppgifter

Utskottet har tidigare behandlat motioner om att polisen ska ges bättre förutsättningar att samla in och lagra biometriska uppgifter, bl.a. i motionsbetänkande 2019/20:JuU25 (s. 36 f.). Utskottet konstaterade då att Polismyndigheten arbetade aktivt med frågor om att samla in och lagra biometriska uppgifter och att myndigheten hade gjort en begäran hos Justitiedepartementet om en översyn av regleringen om insamling, lagring och användning av biometriska uppgifter. Eftersom frågan bereddes inom Regeringskansliet såg utskottet inte anledning för riksdagen att vidta några sådana åtgärder som efterfrågades i motionerna. Motionerna avstyrktes, vilket riksdagen ställde sig bakom (rskr. 2019/20:256). Liknande förslag har därefter behandlats genom förenklad beredning (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

Polisens arbete mot diskriminering

Utskottet behandlade våren 2021 ett motionsyrkande med samma lydelse som det nu aktuella. Utskottet konstaterade bl.a. att polisens arbete ska präglas av respekt för alla människors lika värde och att det inte hade framkommit någon

omständighet som gav riksdagen anledning att göra ett sådant tillkännagivande som efterfrågades. Motionsyrkandet avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU23 s. 43 f., rskr. 2020/21:395).

Information till brottsutsatta

När utskottet behandlade regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta ställde sig utskottet bakom motioner om att Polismyndigheten skulle förbättra sitt arbete med information till brottsutsatta. Utskottet ansåg att regeringen borde vidta åtgärder för att säkerställa att Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta förbättrades i enlighet med rekommendationerna i Riksrevisionens rapport. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2021/22:JuU12, rskr. 2021/22:144).

Utskottets ställningstagande

Som framgår av redogörelsen ovan pågår arbete av såväl regeringen som polisen för att biometriskt underlag ska tas från misstänkta och dömda personer i högre utsträckning än i dag. Utskottet anser därför att det inte finns skäl för något initiativ med anledning av motion 2023/24:2158 (M). Motionen avstyrks.

När det gäller motionsyrkandet om att granska polisens arbete och ge myndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering konstaterar utskottet att Brå nyligen har genomfört en granskning av detta. Utskottet, som noterar att detta skedde efter önskemål från Polismyndigheten, utgår från att myndigheten tar med sig Brås synpunkter i det fortsatta arbetet med frågan. Därtill har frågan om ett utökat skydd mot diskriminering som omfattar polisiära ingripanden utretts och remissbehandlats i samband med betänkandet Ett utökat skydd mot diskriminering. I enlighet med det anförda anser utskottet att det inte finns anledning att ställa sig bakom motion 2023/24:463 (V) yrkande 5 och avstyrker motionen.

Utskottet konstaterar slutligen att det pågår ett arbete med att förbättra hur information lämnas till brottsutsatta. Detta är också i enlighet med ett tidigare tillkännagivande till regeringen. Utskottet finner därmed att det inte finns skäl för ytterligare ett tillkännagivande i frågan och avstyrker motion 2023/24:2669 (MP) yrkande 149.

Polisens utrustning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ett svenskt Amber Alert-system.

Motionen

I motion 2023/24:2134 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) vill motionärerna se över om ett system liknande Amber Alert i USA kan införas i Sverige.

Bakgrund

Amber Alert står för America's Missing: Broadcasting Emergency Response och är ett system som innebär att ett meddelande skickas ut till radiokanaler och tv-stationer när ett barn blivit bortfört. I meddelandet beskrivs barnets utseende, namn och var offret senast sågs. Som medlem i EU har Sverige krav på att ha ett EU-gemensamt journalnummer för att anmäla försvunna barn. Socialdepartementet är ansvarigt för journalnumret 116 000 i Sverige och har tilldelat SOS Alarm uppdraget att utföra tjänsten. På dess hemsida anges att journalnumret är tillgängligt dygnet runt, året om, oavsett i vilket EU-land man befinner sig. SOS Alarm arbetar tillsammans med flera aktörer inom såväl offentlig verksamhet som frivilligorganisationer gällande barnfrågor för att utveckla tjänsten vidare. Arbetet syftar till att tillvarata all kunskap som de olika aktörerna har och säkerställa att journalnumret fyller en viktig roll i samtliga åtgärarled.

Tidigare riksdagsbehandling

I 2020 års motionsbetänkande om polisfrågor behandlade utskottet en motion om att införa Amber Alert i Sverige. Utskottet ansåg inte att det hade framkommit något som gav utskottet anledning att ställa sig bakom motionen, som avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU25 s. 55 f., rskr. 2019/20:256).

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som vidhåller sin tidigare uppfattning om Amber Alert, avstyrker motion 2023/24:2134 (SD).

Polisens arbetsmiljö

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om tystnadskultur och skydd av identitetsuppgifter.

Jämför reservation 11 (MP).

Motionerna

Polisens arbetsmiljö

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör säkerställa att Polismyndigheten vidtar åtgärder för att bryta tystnadskulturen inom myndigheten.

Skydd av identitetsuppgifter

I motion 2023/24:1419 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs ett tillkännagivande om att överväga att utreda möjligheten att i rättsväsendets dokumentation återge vittnesmål som ett kollektivt uttalande från rättsväsendet eller polisen. I motion 2023/24:1437 av samma motionär efterfrågas en möjlighet att avidentifiera polisens namn och ersätta med tjänstenummer ute i tjänst för att skydda den enskilda polisens identitet.

Bakgrund

Polisens arbetsmiljö

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 anges att det pågår ett kontinuerligt arbete med att förbättra och vidta åtgärder för att säkerställa en god intern miljö. Polismyndighetens medarbetarpolicy, etiska policy och uppdragskompass utgör en viktig grund för säkerställandet av en god intern miljö. Olika forum och möten som t.ex. arbetsplatsmöten och fysiska samt organisatoriska och sociala skyddsronder utgör en del av de underlag som arbetet med att förbättra den interna miljön utgår från. Ett förbättringsarbete har pågått under året, bl.a. inom jämställdhets- och likabehandlingsfrågor samt om grunder för diskriminering. Under året har en visselblåsarfunktion inrättats inom myndigheten i enlighet med lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Denna funktion bedöms kunna bidra till en god intern miljö då den ger medarbetare en kanal att anonymt rapportera eventuella missförhållanden.

I ett pressmeddelande från den 31 augusti 2023 på Polismyndighetens hemsida skrev dåvarande rikspolischefen angående påståenden om en tystnadskultur hos polisen bl.a. följande:

Inom polismyndigheten pågår en mängd olika projekt för att tillvarata medarbetarnas idéer. Låt mig nämna några:

I verktyget som vi kallar för ”uppdragskompassen” har vi definierat vilka beteenden som förväntas av alla polisanställda. Avgörande för att detta ska få genomslag är att chefer agerar som kulturbärare. Ju högre chef du är, desto viktigare är det att du agerar på det sätt du förväntar dig av andra.

Genom verktyget ”reflektion i vardagen” (RIV) utgår vi från den specifika verksamheten och pratar om situationer som uppstår i det dagliga arbetet. Genom dialog tar vi tillvara alla medarbetares kompetens och skapar en lärande organisation där vi tillsammans löser uppdraget.

Polismyndigheten har även en så kallad visseblåsarfunktion. Funktionen gör det möjligt att tidigt fånga upp och agera på signaler om eventuella missförhållanden.

Jag har också tagit initiativet till återkommande möten med de fackliga företrädarna och skyddsorganisationen där vi jobbar tillsammans för att utveckla just arbetsmiljön och kulturen.

Skydd av identitetsuppgifter

Myndigheters skyldighet att dokumentera beslut och åtgärder som vidtas i verksamheten medför att namn på offentliganställda i stor utsträckning framgår i handlingar. Bestämmelser om förundersökning finns bl.a. i 23 kap. rättegångsbalken och i förundersökningskungörelsen. Av 23 kap. 21 § rättegångsbalken framgår att det vid en förundersökning ska föras protokoll över det som har förekommit som är av betydelse för utredningen. Den dokumentation som polisen normalt upprättar under förundersökningen är exempelvis polisanmälan, förhörprotokoll och avrapporteringspromemorior. Dessa ska avfattas så att de ger en trogen bild av vad som förekommit (se 22 § förundersökningskungörelsen). Även polislagen innehåller i 27 och 28 §§ särskilda bestämmelser och krav på dokumentation. Det rör åtgärder som kan komma att ingå i en förundersökning om brott. Av 27 § följer att protokoll ska föras över ingripande som innebär att någon avvisas, avlägsnas, omhändertas eller grips. Protokoll ska också föras över husrannsakan och liknande åtgärder enligt polislagen samt vid omhändertagande av föremål. Av protokollet ska det framgå vem som har fattat beslutet om ingripandet, grunden för beslutet och tidpunkten när det har fattats, vem eller vilka som har deltagit i ingripandet, vem eller vilka som ingripandet har riktat sig mot, tiden för ingripandet samt vad som i övrigt har förekommit vid ingripandet. Det är namnet på den som har beslutat om åtgärden som bör framgå liksom namnet på den som omprövar eller fastställer beslut fattat av annan (SOU 1993:60 s. 257 f.)

Tjänstekort till anställda och uppdragstagare i offentlig verksamhet regleras i förordningen (1958:272) om tjänstekort. Den 1 februari 2020 trädde ändringar i förordningen i kraft, i syfte att minska utsattheten för sådana yrkespersoner. Numera räcker det att ange tilltalsnamnets första bokstav och efternamn samt identifikationsnummer på tjänstekortet, i stället för för- och efternamn samt personnummer som tidigare krävdes.

Polisanställda som löper en påtaglig risk att utsättas för hot eller våld kan få ett särskilt tjänstekort utfärdat.

Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier

Den 21 april 2022 beslutade regeringen att ge en utredare i uppdrag att överväga olika författningsändringar för att minska offentliganställdas utsatthet för våld, hot och trakasserier. I uppdraget ingick att analysera behovet av en minskad exponering av offentliganställdas namn och ta ställning till om behovet motiverar författningsändringar som minskar kraven på användning av namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder. I februari 2023 fick utredningen genom tilläggsdirektiv i uppdrag att oavsett ställningstagande i sak lämna författningsförslag som innebär

- minskad exponering av offentliganställdas namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder
- ett starkare skydd för uppgifter om offentliganställda och deras närstående.

Utredningen överlämnade i januari 2024 betänkandet Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1). Utredningen gör bedömningen att det på grund av rättssäkerhetsskäl inte bör införas en reglering som möjliggör att namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder ersätts med en annan beteckning. Utredningen utgår i sin analys från att namnet ofta redan är känt för den enskilde och att det är störst risk för en offentliganställd att utsättas för våld, hot och trakasserier i det direkta mötet med den enskilde.

I enlighet med tilläggsdirektiven lämnas emellertid ett alternativt förslag som innebär en möjlighet att i stället för namn använda en mer anonym beteckning vid dokumentation i vissa fall. Enligt utredaren är det dock inte påkallat att göra några genomgripande förändringar av den nuvarande ordningen. Förslaget innebär att en uppgift om polismans namn ska få ersättas med ett tjänstgöringsnummer och, om det inte är av betydelse för brottsutredningen ska det få antecknas på en särskild handling till förundersökningsprotokollet.

Utredningen har skickats på remiss, och remisstiden går ut den 12 april 2024.

Stärkt skydd för vissa polisanställda

Den 14 mars 2024 beslutade regeringen att överlämna propositionen Stärkt skydd för vissa polisanställda (2023/24:102) till riksdagen. I propositionen föreslås att anställda vid Polismyndigheten som arbetar mot den organiserade brottsligheten i vissa fall ska kunna använda en annan uppgift än namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder. Det föreslås också att sekretess ska gälla för uppgifter som kan bidra till upplysning om identiteten på den anställde vid Polismyndigheten. För att möjliggöra en utvärdering av regelverket föreslås att bestämmelserna tidsbegränsas till att gälla i fem år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 30 april 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Skydd av identitetsuppgifter

Utskottet väckte under våren 2021 en fråga om att utskottet, med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen (RO), skulle ta initiativ till ett antal tillkännagivanden till regeringen om åtgärder för att förbättra polisens effektivitet. Utskottet föreslog bl.a. att riksdagen skulle tillkänna för regeringen att skyddet för polismän och rättsväsendets personal behövde stärkas. Ett första steg var enligt utskottet att ge polismäns personuppgifter ett starkare skydd i offentlighets- och sekretesslagen. Som huvudregel borde uppgifter om polismäns identitet och hemadress inte vara offentliga. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU41 s. 29 f. rskr. 2020/21:389). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat (skr. 2023/24:75 s. 88 f.).

Utskottets ställningstagande

Polismyndighetens viktigaste tillgång är dess medarbetare, och om det förekommer brister och oegentligheter inom myndigheten är det viktigt att medarbetarna känner sig trygga att påtala detta. Utskottet ser därför positivt på att frågan är uppmärksammas hos polisen och anser därför inte att det finns skäl för ett sådant tillkännagivande som efterfrågas i motion 2023/24:2669 (MP) yrkande 22. Motionen avstyrks.

Genom propositionen om stärkt skydd för vissa polisanställda får motionerna 2023/24:1419 (M) och 2023/24:1437 (M) anses åtminstone delvis tillgodosedda. Motionerna avstyrks.

Prioritering av olika typer av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisens arbete mot hatbrott och statistik om brott mot företag.

Jämför reservation 12 (V), 13 (MP) och 14 (SD).

Motionerna

Hatbrott

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 103 begärs att hatbrottsarbetet inom polisen stärks. Liknande begäranden framställs i kommittémotionerna 2023/24:1524 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13 och 2023/24:2446 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13.

I kommittémotion 2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att utvärdera polisens arbete för att bekämpa hatbrott i syfte att ta fram förslag på

åtgärder som leder till ökad uppläringsfrekvens. Motionärerna anser även att regeringen bör skriva in i Polismyndighetens och Säkerhetspolisens regleringsbrev att arbetet mot hatbrott ska prioriteras (yrkande 2). I kommittémotion 2023/24:993 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras.

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 107 begärs ett tillkännagivande om att intensifiera arbetet med att bekämpa hatbrott på nätet och ställa större krav på internetplattformarna. I kommittémotion 2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 4 anser motionärerna att regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att studera den nätpatrullering som bedrivs i Norge och Finland i syfte att ta fram riktlinjer för att införa nätpatrullering i samtliga polisregioner.

Brott mot företag

I kommittémotion 2023/24:419 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om tydligare statistik över brott mot företag.

Bakgrund

Hatbrott

Med begreppet hatbrott avses främst brotten hets mot folkgrupp och olaga diskriminering samt andra brott där ett motiv för brottet har varit att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller annan liknande omständighet.

Polisens arbete mot hatbrott

Inom polisen finns det sedan 2016 specialistgrupper för demokratihotande brottslighet (tidigare kallade demokrati- och hatbrottsgrupper) i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd som arbetar med att utreda hatbrott och annan demokratihotande brottslighet. Vid de övriga polisregionerna finns det särskilt utpekade utredare och i vissa fall även särskilt utpekade förundersökningsledare för det ändamålet. Vid samtliga polisregioner finns det också en regionalt införande ansvarig (RIFA) för demokrati- och hatbrott. RIFA samordnar arbetet i de regioner som inte har specialistgrupper. På nationell nivå finns det två verksamhetsutvecklare och inom området it-relaterad brottslighet finns det en specialist med särskild inriktning mot demokrati- och hatbrott. Specialistgrupperna har utöver sitt uppdrag att utreda särskilda brott även till uppgift att genomföra kompetenshöjande insatser i sina respektive polisregioner.

Enligt regleringsbrevet till Polismyndigheten för budgetåren 2021 och 2022 samt bilagan till regleringsbrevet för budgetåret 2023 ska myndigheten

fortsätta att utveckla och förbättra arbetet för att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Inom ramen för uppdraget ska Polismyndigheten bl.a. göra kompetenshöjande insatser inom myndigheten. Polismyndigheten ska redovisa resultatet av det arbete som bedrivs för att förstärka den brottsutredande förmågan och uppleringen av dessa brott. Redovisningen ska även innefatta en beskrivning av arbetet mot it-relaterade hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Myndigheten ska beskriva vad som görs för att skapa förutsättningar för samverkan med andra myndigheter och organisationer samt hur en strukturerad dialog säkerställs gentemot grupper som utsätts för denna typ av brott. När uppgiften genomförs ska Polismyndigheten beakta annat relevant arbete inom det aktuella ämnesområdet och analysera hur det kan bidra till att utveckla polisverksamheten.

Uppdraget delredovisades till regeringen den 1 mars 2022 genom rapporten Hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Under avsnittet Demokratihotande it-relaterad brottslighet (s. 43 f.) anges att det 2015 inrättades ett nationellt it-brottscentrum, även kallat Swedish Cybercrime Center (SC3) vid Noa. Mellan 2018 och 2021 inrättades också sju regionala it-brottscentrum, även kallade Regional Cybercrime Centers (RC3). It-brottscentrumen kommer främst i kontakt med demokrati- och hatbrott genom att biträda utredningar runt om i landet med att säkra bevisning som finns på internet, samt att bistå med informationsförfrågningar till företag som tillhandahåller sociala medieapplikationer eller andra e-tjänster. It-brottscentrumen bedriver inte själva utredningar inom demokrati- och hatbrott, eftersom dessa brott ska utredas av de särskilt utpekade demokrati- och hatbrottsutredare vid respektive polisregion, alternativt av utredare på lokalpolisområdesnivå, beroende på brottets karaktär. Det finns däremot undantag när det gäller vissa typer av demokratihotande brott som är så pass tekniskt avancerade att de kan behöva utredas av cyberbrottsutredare som arbetar med komplexa cyberbrott vid ett it-brottscentrum.

It-brottscentrumens specialister inom internetinhämtning kan bistå utredningar av hatbrott och andra brott som hotar demokratin genom att säkra bevisning som återfinns på internet, även kallat Open Source Intelligence (OSINT). De kan även bistå med att försöka identifiera personer bakom olika alias och inlägg på forum, eftersom dessa i stor utsträckning skrivs av anonyma användare. Det kan även handla om att försöka identifiera en misstänkt person utifrån en bild eller att genom social nätverksanalys koppla ihop olika nätverk eller personer med varandra. Härutöver kan specialisterna hjälpa till med annan teknisk expertis om en utredning exempelvis behöver få information om hur vissa plattformar eller forum fungerar, eller hur spridningen ser ut för vissa typer av bilder eller inlägg. Sådan kompetens kan vara avgörande i många ärenden. Att exempelvis utreda ett misstänkt hatbrott kan vara avhängigt bevis hämtade från forum i form av skriven text och publicerade bilder, för att med hjälp av detta påvisa att brott har begåtts. Polismyndigheten lanserade hösten 2021 verktyget Inhämtning på internet

(IPI). IPI är till för att utredare inom hela myndigheten enkelt ska kunna gå ut på internet för att hitta och säkra information till sina utredningar utan att lämna spår efter sig.

Ytterligare en delredovisning gjordes den 1 mars 2023. I rapporten Hatbrott och andra brott som hotar demokratin, delredovisning 2, anförts att Polismyndigheten har genomfört ett stort antal kompetenshöjande insatser på nationell, regional och lokal nivå för att höja förmågan att bekämpa dessa brott. Det pågår även ett arbete med att utveckla en ny e-kurs för att nå nyckelfunktioner i processen med att identifiera och synliggöra dessa motivbrott. Polismyndigheten samverkar även med andra myndigheter och organisationer på samtliga nivåer, bl.a. genom ett nära samarbete med Åklagarmyndigheten samt andra myndighetsaktörer som Forum för levande historia och Säkerhetspolisen men även högskolor och universitet.

Polisen arbetar även med att etablera en strukturerad dialog gentemot grupper som utsätts för hatbrott.

Det återstår arbete med att höja förmågan beträffande att bekämpa it-relaterade hatbrott och andra brott som hotar demokratin samt etablera en robust uppföljning gällande resultat av den brottsutredande förmågan och uppleringen av dessa brott.

Uppdraget slutredovisades till regeringen i december 2023. I rapporten redogörs det för ytterligare insatser på området, innefattande kompetenshöjande insatser, it-relaterade brott, samverkan och dialog med utsatta grupper.

Brottsoffermyndighetens uppdrag om hatbrott

I Brottsoffermyndighetens regleringsbrev för 2024 ges myndigheten i uppdrag att ta fram och sprida information till de som riskerar att utsättas eller har utsatts för hatbrott. Uppdraget ska omfatta hatbrott oavsett motiv om det syftar till att kränka brottsoffers identitet. Arbetet ska bygga på tidigare genomförda insatser som haft fokus på personer som riskerar att utsättas för hatbrott med islamofobiska motiv. Utgångspunkten för uppdraget ska vara att fler ska polisanmäla händelser som kan vara hatbrott. En delredovisning av uppdraget med en redogörelse för genomförda aktiviteter ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2025. Slutredovisning av uppdraget, inklusive i vilken utsträckning målgrupperna har tagit del av informationen, ska lämnas den 1 mars 2026.

Myndigheten ges även i uppdrag att utveckla informationsinsatser och kunskap om internet som brottsplats, om näthatets omfattning och mekanismer. Uppdraget ska även bidra till att förebygga våld i ungas nära relationer och minska utsattheten för sexuell exploatering i digitala miljöer. Myndigheten ska även följa upp vad informationsinsatser från tidigare uppdrag har inneburit för personer som utsatts för brott på nätet. Uppdraget ska redovisas senast den 5 juni 2026.

Brå-studier om hatbrott

I juli 2022 gav regeringen Brå i uppdrag att göra en fördjupad studie av hatbrott mot samer. Studien ska särskilt belysa hatbrottslighetens karaktär och även åskådliggöra specifika uttryck för hatbrott mot samer, inklusive gärningar som involverar renar. Uppdraget ska redovisas senast den 29 april 2024.

I en rapport från december 2022 beskriver Brå förekomsten av och karaktären på polisanmälda digitala hatbrott under 2020 (2022:12). I rapporten konstaterar Brå att ungefär 14 procent av det totala antalet polisanmälda hatbrott under 2020 var digitala. Brå hänvisar till att det i litteratur på området lyfts upp att det fortfarande finns väsentliga brister i polisens och resterande rättsväsendes hantering av brottsligt näthat och främst digitala hatbrott. Brå har tidigare föreslagit att polisen skulle kunna utföra en form av ”nätpatrullering” såsom den norska polisen har företagit sig i främst brottsförebyggande syfte (Brå 2021c, Brå 2022b). Brå anför att detta nu har testats i ett pilotprojekt i Region Nord och att det därefter kommer att utvärderas för att se om det är ett arbetsätt som polisen bör ha över hela landet.

Brott mot företag

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken i Sverige. I Brås publikation Klassificering av brott finns anvisningar och regler för hur brott ska kodas av de myndigheter inom rättsväsendet som registrerar brott. Klassificeringen utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om t.ex. offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Brå gör årligen eller vid behov, i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Säkerhetspolisen, en översyn av brottskoderna. Nya brottskoder kan införas som en följd av lagändringar. De kan också införas efter att statistikanvändare har uttryckt angelägna behov av nya eller förändrade brottskoder.

Brå anför på sin hemsida att det vid införande av nya koder görs en initial bedömning efter fastställda kriterier för att säkerställa kvaliteten:

- Brott som representeras av brottskoder ska vara reglerade i svensk lagstiftning.
- Efterfrågad information ska passa in i brottskodsstrukturen.
- Informationsbehovet ska vara varaktigt.
- Registrering av efterfrågad information ska förväntas hålla god kvalitet.

Dessa grundläggande principer måste vara uppfyllda vid införandet av nya brottskoder. Av praktiska skäl bör också antalet brottskoder hållas nere och därför gäller att en ny brottskod också bör avse:

- brottslighet som anmäls i större omfattning eller
- allvarlig brottslighet eller
- en, av regeringen eller rättsväsendet, prioriterad brottslighet.

Det kan utöver dessa skäl finnas andra centrala och/eller mycket angelägna verksamhetsmässiga skäl att införa nya brottskoder.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om att prioritera vissa typer av brott. Våren 2021 anförde utskottet att det vidhöll sin tidigare uppfattning att bedömningen av vilka insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör göras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Vidare konstaterade utskottet att det pågick särskilt arbete inom Polismyndigheten när det gällde flera brottstyper som lyfts fram i motionsförslagen, och utskottet avstyrkte motioner om bl.a. hatbrott. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU23 s. 53 f., rskr. 2020/21:395).

Våren 2021 avstyrkte utskottet motioner om bl.a. brott mot företag med en liknande motivering, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2022/23:JuU10 s. 59 f., prot. 2022/23:102).

Utskottets ställningstagande

Det är alltså utskottets uppfattning att bedömningen av vilka insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör göras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Vad särskilt gäller polisens arbete mot hatbrott kan utskottet därtill konstatera att myndigheten i enlighet med uppdrag från regeringen genomför åtgärder för att utveckla och förbättra detta arbete. Därmed finner utskottet inte skäl för riksdagen att ta något initiativ om polisens arbete mot hatbrott och avstyrker motionerna 2023/24:18 (V) yrkandena 1, 2 och 4, 2023/24:993 (V) yrkande 4, 2023/24:1524 (MP) yrkande 13, 2023/24:2446 (MP) yrkande 13 och 2023/24:2669 (MP) yrkandena 103 och 107.

Utskottet avstyrker även motion 2023/24:419 (SD) yrkande 1 om tydligare statistik över brott mot företag.

Polisens samarbete med myndigheter och andra aktörer m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. stöd vid skolattacker och polisens samarbete med Försvarsmakten.

Jämför reservation 15 (S) och 16 (SD).

Motionerna

Stöd vid skolattacker

I kommittémotion 2023/24:2687 av Åsa Westlund m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att Center mot våldsbejakande extremism (CVE) bör få i uppdrag att utgöra stödfunktion till kommuner, myndigheter och andra aktörer för att stärka lokal operativ samverkan vid skolattacker.

Polisens samarbete med Försvarsmakten

I kommittémotion 2023/24:482 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 14 framställs en begäran om att samtliga lagar om Försvarsmaktens stöd till ordningsmakten bör ändras så att Försvarsmakten ges laga stöd att assistera polisen i upprätthållandet av lag och ordning vid extraordinära situationer.

I motion 2023/24:2513 av Joakim Sandell m.fl. (S) påtalar motionärerna vikten av att principen att inte använda militären till polisiära uppgifter ska fortsätta att gälla.

Kommuners brottsförebyggande ansvar och välfärdsbrott

I motion 2023/24:1506 av Ingela Nylund Watz och Anna Vikström (båda S) vill motionärerna att kommuner också ska ansvara för brott inom välfärden och annan ekonomisk brottslighet.

Översyn av sekretessregler i vissa fall

I motion 2023/24:1197 av Jim Svensk Larm m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att se över lagstiftningen gällande säkerhetsprövningar för att skyndsamt öka rättssäkerheten för den anställde.

I motion 2023/24:1142 av Borian Åberg (M) yrkande 1 anförs att det bör övervägas om dömda pedofilers möjlighet till identitetsskydd ska begränsas.

I motion 2023/24:2216 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) anser motionären att man bör överväga att göra en utredning om hur en hävd sekretess mellan bank, polis och socialtjänst skulle kunna förhindra brottsliga utlandsbetalningar.

Bakgrund

Stöd vid skolattecker

Regeringen tillsatte i juni 2022 en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag till åtgärder för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet. I tilläggsdirektiv utvidgades uppdraget och utredningstiden förlängdes. (dir. 2022:86, 2023:22, 2023:120 och 2024:7). Utredaren ska bl.a. lämna förslag på hur det förebyggande arbetet mot våldsdåd i skolväsendet kan stärkas genom såväl nationella som lokala åtgärder och föreslå en lämplig organisering av lokala eller regionala operativa samverkansorgan. Utredaren ska även bl.a. föreslå hur ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas för skolväsendet. I utredningens första delredovisning, Samhället mot skolattacker (SOU 2023:28), lämnas bl.a. förslag om att CVE ska få till uppgift att ge stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer i arbetet att förebygga skolattacker. Delbetänkandet har remitterats.

Polisens samarbete med Försvarsmakten

Försvarsmakten har länge gett stöd till samhället i övrigt, bl.a. i olika krissituationer. Generella bestämmelser om detta finns i förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet. Inom ramen för förordningen får Försvarsmakten lämna stöd till bl.a. Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. I Sverige har det länge betraktats som en allmän grundsats för militär medverkan vid polisiär verksamhet att väpnade trupper inte får sättas in mot den egna befolkningen eller andra civila. Denna grundsats framgår av 7 § i förordningen. Enligt den bestämmelsen får Försvarsmaktens personal inte användas i situationer där det finns risk för att den kan komma att bruka tvång eller våld mot enskilda när stöd lämnas. Med stöd av lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning finns möjlighet för polisen att begära stöd från Försvarsmakten även med uppgifter som kan innebära att våld och tvång används mot enskilda. En sådan begäran om stöd ska beslutas av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Stödet ska gälla att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666). I förarbetena till lagen (prop. 2005/06:111 s. 19 f.) anför regeringen att det finns former av terrorattentat som polisen inte kan hantera på egen hand, främst vid händelser som utspelar sig i lufrummet eller till sjöss. Ett annat exempel på när polisens resurser inte räcker till kan enligt förarbetena vara om flera terrorattentat inträffar samtidigt på olika håll i landet. Regeringen framhåller vidare att det inte kan komma i fråga att Försvarsmakten lämnar stöd till polisen som kan innebära användning av våld eller tvång i samband med sådan brottslighet som polisen återkommande har att hantera, t.ex. ordningsstörningar vid demonstrationer, gängbrottslighet eller fotbollshuliganism (s. 29). Vidare finns i skyddslagen (2010:305) bestämmelser om vissa åtgärder till förstärkt skydd för byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt mot sabotage, terroristbrott, spioneri samt röjande i andra fall

av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret och grovt rån (1 §). Av 9 § skyddslagen framgår att poliser, militär personal eller annan särskilt utsedd personal får anlitas för bevakning av ett skyddsobjekt.

Den 6 oktober 2023 gav regeringen Polismyndigheten och Försvarsmakten i uppdrag att omgående fördjupa samarbetet inom områden där samarbete mellan myndigheterna kan bidra positivt till att bekämpa den systemhotande brottsligheten och där Försvarsmakten kan lämna stöd till polisen i enlighet med befintligt regelverk. I uppdraget ingår även att Polismyndigheten och Försvarsmakten ska analysera och redovisa eventuella hinder för ett effektivt och ändamålsenligt operativt samarbete inom arbetet med att bekämpa gängkriminalitet samt lämna förslag på hur dessa hinder kan undanröjas. Myndigheterna ska delredovisa åtgärder och eventuella hinder i uppdraget till Regeringskansliet senast den 2 april 2024 och slutredovisa uppdraget senast den 15 oktober 2024.

Kommuners brottsförebyggande ansvar och välfärdsbrott

Den 1 juli 2023 trädde lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. I förarbetena till lagen anges att de krav som ställs på det arbete som kommunerna ska utföra inte bör vara alltför detaljerade. Vilken brottslighet som ska åtgärdas och vilka brottsförebyggande åtgärder som ska vidtas måste avgöras av kommunerna själva, med utgångspunkt i bedömningarna av vilka problem som finns lokalt och kommunernas förutsättningar i övrigt (prop. 2022/23:43 s. 18 f.).

Den 1 januari 2024 startade Utbetalningsmyndigheten sin verksamhet. Myndighetens övergripande uppdrag från riksdagen och regeringen är att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet, dels genom att genomföra systemövergripande dataanalyser och granskningar, dels genom att etablera systemet med transaktionskontot. Systemet med transaktionskontot ska vara fullt implementerat den 1 januari 2027 (prop. 2022/23:34, bet. 2022/23:FiU35, rskr. 2022/23:266). Den 11 maj 2023 beslutade regeringen om att en särskild utredare ska dels analysera de rättsliga förutsättningarna för kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, dels lämna flera alternativa författningsförslag om sådan anslutning. Syftet med utredningen är att lägga grunden för en kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet. I utredningen ingår bl.a. att kartlägga omfattningen av felaktiga utbetalningar från kommuner och regioner till enskilda individer, företag och föreningar. Uppdraget ska redovisas senast den 20 december 2024 (dir. 2023:63).

Skydd av identitetsuppgifter

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga. Sekretess gäller hos alla myndigheter om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut (22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], förkortad OSL). Om man på förhand kan misstänka att utlämnande av uppgifter om en person kan förorsaka personföljelse eller annan skada kan en sekretessmarkering i folkbokföringsregistret med stöd av 5 kap. 5 § första stycket OSL tillgripas som en första skyddsåtgärd. Markeringen anger att särskild försiktighet bör iakttas vid bedömningen av om uppgifter om personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess.

Ett annat sätt att skydda personuppgifter i folkbokföringen är genom ett beslut om det som tidigare hette kvarskrivning. Det ersattes den 1 januari 2019 av skyddad folkbokföring, som är ett mer flexibelt institut. Ett beslut om skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:491) tillåter att en person får vara folkbokförd på en annan folkbokföringsadress än den där personen är bosatt om personen av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelse eller allvarliga trakasserier på annat sätt och om åtgärden med hänsyn till den enskildes förmåga och övriga förutsättningar kan antas tillgodose behovet av skydd. Skyddad folkbokföring får även avse den utsatta personens medflyttande familj. Bestämmelser om fingerade personuppgifter regleras i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter. Enligt lagen kan en folkbokförd person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet som riktar sig mot hans eller hennes liv, hälsa, frihet eller frid medges att använda andra personuppgifter om sig själv än de verkliga (fingerade personuppgifter). Det krävs också att personen inte kan ges tillräckligt skydd genom skyddad folkbokföring eller på annat sätt. Huvudregeln är att medgivandet gäller för obegränsad tid, men det får begränsas till en viss tid. Ett medgivande att använda fingerade personuppgifter får även ges åt en familjemedlem som varaktigt bor tillsammans med den person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet. En fråga om medgivande prövas av Polismyndigheten.

Säkerhetsprövning

En säkerhetsprövning ska göras av den som genom anställning eller på något annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet (3 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen [2018:585]). Vissa undantag förekommer dock (3 kap. 1 § 1 och 2). Säkerhetsprövningen ska göras innan deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten påbörjas och ska innefatta en grundutredning samt registerkontroll och särskild personutredning. Säkerhetsprövningen ska följas upp under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår (3 kap. 3 §).

En registerkontroll och särskild personutredning får göras endast om den som säkerhetsprövningen gäller har lämnat sitt samtycke till det. Samtycket ska anses gälla också kontroller och utredningar under den tid som deltagandet

i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår (3 kap. 18 § säkerhetsskyddslagen).

Med utgångspunkt i säkerhetsskyddsanalysen ska den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs. Däri ingår bl.a. att göra en befattningsanalys och besluta eller inventera vilka anställningar eller annat deltagande som ska placeras i säkerhetsklass. Det finns tre säkerhetsklasser i säkerhetsskyddslagen: säkerhetsklass 1, 2 och 3.

Regeringen beslutade den 22 juni 2023 att tillsätta en utredning som ska se över frågor kopplade till säkerhetsprövningar (dir. 2023:91). En särskild utredare får i uppdrag att bl.a. överväga vilka krav som ska ställas på ett underlag vid en säkerhetsprövning, bedöma om det bör finnas en möjlighet att överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut och om det ska bli möjligt att stänga av en statligt anställd som inte längre godkänns vid säkerhetsprövningen.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 augusti 2024.

Sekretessregler och utlandsbetalningar

Om en uppgift omfattas av sekretess gäller sekretessen enligt 8 kap. 1 § OSL, som huvudregel också i förhållande till andra myndigheter. Undantag görs i särskilda fall genom s.k. sekretessbrytande bestämmelser, i vilka det regleras att sekretess inte hindrar att vissa uppgifter lämnas till vissa myndigheter eller verksamhetsgrenar.

Den 1 januari 2023 trädde ändringar i bl.a. lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i kraft. Ändringarna innebär att brottsbekämpande myndigheter, tillsynsmyndigheter och kreditinstitut ska få samverka i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka penningtvätt. Minst en myndighet måste alltid delta i samverkan. I samverkan ska en deltagare vara skyldig att lämna uppgifter till en annan deltagare trots sekretess eller tystnadsplikt. Vidare ska uppgiftsskyldigheten enligt penningtvättslagen omfatta clearingorganisationer som bedriver clearing eller avveckling av betalningar och företag som tillhandahåller finansiell infrastruktur som avser omedelbara betalningar.

Informationsutbytet i samverkan föreslås ske genom en uppgiftsskyldighet. Uppgiftsskyldigheten ska i princip gälla alla typer av uppgifter men förutsätta att den mottagande deltagaren har behov av uppgiften. Den som deltar i samverkan ska trots sekretess eller tystnadsplikt lämna uppgift till en annan deltagare om det behövs för mottagarens deltagande i samverkan (prop. 2021/22:251 och bet. 2022/23:FiU15).

Tidigare riksdagsbehandling

Polisens samarbete med Försvarmakten

Utskottet har behandlat motioner om att Försvarmakten ska kunna ge mer stöd till polisen än vad som i dag är fallet, bl.a. våren 2019 (bet.

2018/19:JuU10 s. 68 f.). Utskottet anförde att det är viktigt att polisen i olika situationer kan samverka med andra myndigheter och få avlastning och hjälp i olika situationer. Utskottet vidhöll emellertid sin tidigare uppfattning att de bestämmelser om detta som finns i t.ex. förordningen om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet är ändamålsenligt utformade. Vidare noterade utskottet liksom tidigare år att polisen har möjlighet att förordna ordningsvakter att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen och att polisen också samarbetar i många sammanhang med olika frivilligorganisationer. Det finns även ett fungerande samarbete mellan polisen och hemvärdet i olika situationer, t.ex. vid sökningar efter försvunna personer. Utskottet var mot denna bakgrund inte berett att ställa sig bakom förslaget att Försvarsmakten ska ha möjlighet att använda militära resurser för att avlasta polisen. Därmed avstyrktes motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191). Utskottet och riksdagen kvarstod vid denna bedömning när liknande motioner behandlades de två nästföljande åren (bet. 2019/20:JuU25 och 2020/21:JuU23, rskr. 2019/20:256 och 2020/21:395). Våren 2022 behandlades liknande motionsyrkanden genom förenklad beredning (bet. 2021/22:JuU22).

Förra våren behandlade försvarsutskottet ett yrkande som är likalydande med det nu aktuella om att Försvarsmakten ska kunna hjälpa polisen. Utskottet konstaterade bl.a. att i den utsträckning polisens behov av stöd vid extraordinära händelser hade vuxit och kunde tillgodoses inom ramen för Försvarsmaktens befintliga förmåga och befintliga resurser utgick utskottet från att regeringen skulle undanröja eventuella administrativa hinder. Utskottet utgick dessutom från att även Försvarsberedningen skulle beakta frågan eftersom de hade försvarsministerns uppdrag att redovisa erfarenheter från Rysslands anfallskrig mot Ukraina och att i det ljuset se över försvarspolitiska utgångspunkter och mål. Utskottet kunde samtidigt konstatera att mer långtgående förslag än de som följde dagens lagstiftning och mål behövde utredas grundligt och förankras brett innan riksdagen ersatte det mål som gällde för det militära försvarets förmåga och antog ny lagstiftning inom området. Då utskottet inte såg skäl att föregripa dessa överväganden avstyrkte utskottet bl.a. det aktuella motionsyrkandet. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2022/23:FöU4, prot. 2022/23:76).

Utskottets ställningstagande

I redovisningen ovan framgår att CVE föreslås få till uppgift att ge stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer i arbetet med att förebygga skolattacker. Detta är i enlighet med vad som efterfrågas i motion 2023/24:2687 (S), som därmed avstyrks.

När det gäller Polismyndighetens samarbete med Försvarsmakten har regeringen gett de två myndigheterna i uppdrag att bl.a. analysera och redovisa eventuella hinder för ett effektivt och ändamålsenligt operativt samarbete.

Utskottet anser inte det finns skäl att föregripa den analysen och avstyrker därmed motionerna 2023/24:482 (SD) yrkande 14 och 2023/24:2513 (S).

I enlighet med vad som anges i förarbetena till lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete bör det vara upp till kommunerna själva att avgöra vilken typ av brottslighet som ska åtgärdas och vilka brottsförebyggande åtgärder som ska vidtas. Det finns därmed inget som hindrar kommunerna att arbeta mot ekonomisk- och välfärdsbrottslighet. Motion 2023/24:1506 (S) avstyrks.

I fråga om rättssäkerheten vid säkerhetsprövningar har regeringen tillsatt en utredning som väsentligen tillgodoser motion 2023/24:1197 (S), vilken därmed avstyrks.

Utskottet anser inte att det framkommit något som ger anledning till ett tillkännagivande om identitetsskyddet för pedofiler. Motion 2023/24:1142 (M) yrkande 1 avstyrks.

Slutligen avstyrks även motion 2023/24:2216 (M) om en hävd sekretess mellan bank, polis och socialtjänst, då det nyligen genomförts lagändringar på området.

Utsatta områden och gängkriminalitet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. polisens förtroendeskapande arbete i utsatta områden, tipspengar och bekämpandet av separatism.

Jämför reservation 17 (S), 18 (V) och 19 (MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 28 begärs ett tillkännagivande om att stärka det förtroendeskapande arbetet i socioekonomiskt utsatta områden. I kommittémotion 2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 10 anser motionärerna att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda. I yrkande 11 vill motionärerna att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att vidta åtgärder för att särskilt stärka förtroendet hos människor i politiskt eftersatta områden i lokalt förankrat brottsförebyggande syfte. Enligt motion 2023/24:941 av Dzenan Cisija (S) bör regeringen få i uppdrag att återskapa förtroendet mellan polisen och minoritetsgrupper i utsatta områden.

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 32 vill motionärerna förbättra möjligheterna att anmäla iakttagelser och se över en utökad tillgång till tolk vid dörrknackning.

I kommittémotion 2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 40 föreslås ett system med tipspengar för den som lämnar information om var det finns vapen.

I motion 2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L) yrkande 4 anför motionärerna att kampen mot separatism fordrar både verkningfulla repressiva metoder och omfattande sociala insatser och tillkännager detta för regeringen. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att en årlig separatistkarta bör tas fram för att kartlägga separatismens utbredning och karaktär. Enligt yrkande 7 bör det i den årliga separatistkartan ingå en kartläggning av förekomsten av tystnadskultur och otillåten påverkan riktad mot socialtjänst, skola, polis och annan myndighetspersonal. I yrkande 11 påtalar motionärerna behovet av att skapa en separatismlag, dvs. en samlad lagstiftning med specifika brottskategorier för separatistisk verksamhet. Enligt yrkande 12 bör lagen inkludera särskilda befogenheter för polis, myndigheter och domstol att agera inom detta område. I yrkande 14 anför att kampen för att återta kontrollen över de områden där en parallell samhällsordning härskar bör prioriteras högt.

Bakgrund

Utsatta områden

I budgetpropositionen (prop. 2023/24:1 s. 30 f.) anför regeringen att migrationen till Sverige, särskilt den asylrelaterade, under lång tid har varit mycket hög, vilket har försvårat integrationen. Det har resulterat i omfattande samhällsproblem och samhällsekonomiska kostnader, t.ex. genom arbetslöshet, bidragsberoende, bostadssegregation, kunskapsproblem i skolan och kriminalitet. En bristande integration har förstärkt problemen. Konsekvenserna av bristande integration påverkar hela samhället, men drabbar särskilt de människor som lever i områden som karakteriseras av utanförskap. Det handlar om områden där bl.a. arbetslösheten är hög, bidragsberoendet högt, skolresultaten dåliga, hälsoproblemen stora och trångboddheten utbredd. Regeringen föreslår att medel avsätts för det fortsatta arbetet med geografiskt indelad statistik för att göra det lättare att identifiera områden i behov av särskilda insatser. Utsatthet för kriminalitet skapar otrygghet. Regeringen föreslår därför att medel avsätts till kommuner med utsatta områden för att motarbeta nyrekrytering till kriminella gäng. Se budgetpropositionen s. 29 f. för en mer utförlig redogörelse om vilka åtgärder som regeringen avser att vidta på området.

Polismyndigheten har på uppdrag av regeringen tagit fram en uppdaterad lägesbild över utsatta områden. Uppdraget innefattar att Polismyndigheten ska ge en samlad bild av vilka polisiära åtgärder som vidtas i de utsatta områdena samt beskriva hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Uppdraget redovisades i en rapport i november 2023. Polismyndigheten konstaterar i rapporten att utvecklingen av problemnivåerna i de i någon grad utsatta områdena uppvisar en relativt hög grad av stabilitet genom åren. Även om problemnivåerna är

tämligen stabila över tid tenderar de dock att vara något lägre på senare år. Ett genomgående mönster är att Polismyndighetens möjligheter att verka i områdena ytterligare har fortsatt att förbättras sedan den förra lägesbilden från 2021. Det totala antalet utsatta områden har minskat från 61 till 59. Det är fyra nya områden som har tillkommit och sex områden som inte längre bedöms som utsatta. För att motverka den kriminella påverkan i de utsatta områdena vidtas en rad polisiära åtgärder på olika organisatoriska nivåer inom Polismyndigheten. Dessa åtgärder inkluderar brottsförebyggande arbete, brottsutredande arbete och samverkan med andra myndigheter och aktörer.

Polisens och myndigheters arbete i utsatta områden

Riksrevisionen har granskat om Polismyndighetens arbete i utsatta områden är ändamålsenligt. Granskningen redovisades i november 2020 i rapporten Rätt insats på rätt plats – polisens arbete i utsatta områden (RiR 2020:20). Riksrevisionens samlade bedömning var att polisens arbete med utsatta områden inte är fullt ut ändamålsenligt. I rapporten lämnade Riksrevisionen rekommendationer till Polismyndigheten om att öka tillförlitligheten i processen som används för att identifiera utsatta områden, om uppföljning av antalet områdespoliser som fördelas till utsatta områden (både för att säkerställa att beslutet om minst en områdespolis per 5 000 invånare i utsatta områden uppfylls och för att analysera behovet) och om att säkerställa att polisen har tillgång till den tekniska utrustning som behövs i utsatta områden, t.ex. kameror. I regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport (skr. 2020/21:108), som överlämnades till riksdagen i mars 2021, anges att Polismyndigheten har påbörjat ett arbete för att omhänderta rekommendationerna.

I Brås rapport Utredning och upplärning av dödligt våld i kriminell miljö (2023:4) anges att förekomsten av ögonvittnen som är bekanta med gärningspersonen påverkar upplärningen. Även om polisen saknar möjlighet att påverka huruvida det finns ögonvittnen till ett brott, är det rimligt att anta att valet att träda fram och berätta om sina iakttagelser är något som polisen kan påverka. Såväl omgivningens förtroende som polisens bemötande påverkar sannolikt viljan hos personer att lämna information om iakttagelser de gjort, åtminstone när det gäller personer utanför den kriminella miljön.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2022 anges att förtroendeaspekten är en del i det löpande arbetet i det lokala polisarbetet, t.ex. vid medborgarmöten och vid arbetet i de utsatta områdena. Förtroendet för polisens sätt att bedriva sitt arbete är dock lägre bland boende i utsatta områden (56 procent) än bland befolkningen som helhet (59 procent).

All kommunikation riktad mot allmänheten har även som mål att stärka förtroendet för Polismyndigheten, oavsett vilket syfte som kommunikationen har i övrigt (t.ex. för att dela brottsförebyggande information och råd för att minska brottsligheten eller för att attrahera fler till polisyrket).

I årsredovisningen anges vidare att Polismyndigheten under 2022 har vidtagit flera åtgärder för att stärka medarbetarna i sin roll så att de agerar så att förtroendet för myndigheten upprätthålls och stärks. Bland annat har Polismyndighetens uppdragskompass implementerats i hela myndigheten och lanseringen av e-utbildningen Etik och kultur inom polisen har bidragit till höjd medvetenhet och kunskapsnivå om myndighetens etiska policy.

I Polismyndighetens årsredovisning för 2023 redogörs det för exempel på åtgärder för att motverka den kriminella påverkan i utsatta områden. Under 2023–2024 har det skett, och planeras för, en ökning av operativa resurser i lokalpolisområden med utsatta områden. Det handlar om att tillföra analytisk förmåga, fler ingripande och områdespoliser, men även utredare med kunskap om ekonomisk brottslighet. Ett par av de mest vanligt förekommande lokala samverkansformerna som används för att förebygga att barn och unga begår brott är samverkansformen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och sociala insatsgrupper (SIG). SSPF utvecklades för att upptäcka ungdomar i riskzonen för att begå brott eller med begynnande kriminalitet. Förutom genom samverkansformer med kommunen arbetar Polismyndigheten för att motverka nyrekrytering av unga och brottslighet bland barn och unga. Rätt kurva är namnet på en metod där socialpedagoger och erfarna poliser arbetar förebyggande för att barn och unga inte ska bli en del av den organiserade brottsligheten. Risktrappan är en del av Polismyndighetens arbete för att reducera dödligt våld och en del av den brottsförebyggande strategin. Risktrappan syftar till att tydliggöra och underlätta polisens förebyggande arbete med barn och unga i riskzonen. Polismyndigheten, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse lämnade i september 2023 ett förslag på en struktur för systematisk och långsiktig samverkan mellan myndigheter och aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Syftet är dels att förhindra att barn och unga socialiseras och rekryteras in i miljöer kopplade till organiserad brottslighet och gängkriminalitet, dels att säkerställa att effektiva och ändamålsenliga åtgärder vidtas när barn och unga är inblandade i grov kriminalitet. Kommunerna har sedan den 1 juli 2023 ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Polismyndigheten ser positivt på att de kommunala samordnarna i och med detta kommer att kunna ägna sig åt brottsförebyggande arbete tillsammans med polisen i en högre grad.

Enligt 2024 års regleringsbrev ska Polismyndigheten återrapporera hur myndigheten har arbetat kontakt- och förtroendeskapande inom ramen för det brottsförebyggande arbetet.

Brå har ett pågående uppdrag att utveckla stödet till kommuner med utsatta områden. I uppdraget ligger att Brå, tillsammans med relevanta aktörer, ska ge ett behovsanpassat och praktiktäna stöd till kommuner med utsatta områden. Stödet ska utgå från kommunens förutsättningar och den lokala problembilden. Det kan t.ex. handla om insatser för att förebygga och motverka nyrekrytering till kriminella gäng och nätverk, grovt våld mellan kriminella och ordningsstörningar i det offentliga rummet. Uppdraget ska redovisas senast den 10 juni 2024.

Tipspengar

Polisen anger i en intern granskning från 2018, Granskning av hanteringen av tipspengar – Informatörsverksamheten, följande:

Informatörsverksamheten bedrivs i huvudsak i underrättelsefasen med uppdrag att inhämta kvalificerad underrättelseinformation gentemot av myndigheten prioriterade områden. Verksamheten ska bedrivs i en nationellt enhetlig process och ha en anpassad organisation för ändamålet. Det är en komplex verksamhet som omgärdas av höga säkerhetskrav och omfattande regelverk. Ekonomisk ersättning utges till informatörer i form av gratifikation för lämnad information och ersättning för omkostnader. För bedömning av storlek på gratifikation och överlämnande av gratifikation och omkostnadsersättning finns strikta regler och fast ställda riktlinjer.

Användandet av informatörer utgör en arbetsmetod som används i Polismyndighetens brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet. Uppdraget är att leverera underlag till underrättelseverksamheten utifrån beslutade prioriteringar eller specifika beställningar.

Riktlinjerna är omfattande och beskriver hur verksamheten ska organiseras och bedrivs, i vissa fall detaljerat. Uppgifter och roller hos berörda polisanställda beskrivs och det framgår även hur stora delar av verksamheten ska kontrolleras och följas upp.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade våren 2020 ett motionsyrkande om att regeringen ska ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda. Utskottet anförde att Polismyndigheten redan hade uppmärksammat och arbetade med de frågor som motionärerna lyfte fram och ansåg att det inte fanns anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande i frågan. Motionen avstyrktes, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2019/20:JuU25 s. 53 f., rskr. 2019/20:256). Likalydande motionsyrkanden har därefter behandlats förenklat av utskottet (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

I 2022 års motionsbetänkande om polisfrågor (bet. 2021/22:JuU22) behandlade utskottet en motion om vikten av att öka förtroendet för rättsväsendet i utsatta områden. I samma betänkande behandlades en motion om att arbeta mot hedersrelaterade parallella maktstrukturer och mot klanrelaterad maktutövning, där det även efterfrågades bl.a. en kartläggning och en nationell strategi med tydliga direktiv till myndigheter. Utskottet anförde följande (s. 91):

Utskottet konstaterar att situationen i de utsatta områdena även fortsättningsvis är en högt prioriterad fråga för Polismyndigheten. Samtidigt vill utskottet understryka att det är oroväckande att problem som är kopplade till den kriminella organiseringen och dess effekter bedöms ha ökat något i den senaste lägesbilden över utsatta områden, som också visar att ett område har tillkommit sedan den förra lägesbilden. Det är enligt

utskottet av yttersta vikt att utvecklingen i de utsatta områdena vänds. Utskottet noterar att det pågår arbete med bäring på de utsatta områdena i många olika former, bl.a. inom ramen för myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten. Det är vidare utskottets uppfattning att frågor om vikten av att öka förtroendet för rättsväsendet och motverka parallella maktstrukturer har blivit mer uppmärksammade den senaste tiden, vilket bl.a. återspeglas i den myndighetsgemensamma lägesbilden av den organiserade brottsligheten.

Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslag om åtgärder i utsatta områden. Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2021/22:270).

Utskottet behandlade våren 2019 motioner om tipspengar i syfte att komma åt fler illegala vapen. Utskottet var inte berett att ställa sig bakom förslagen om belöningsystem och tipspengar och avstyrkte motionerna, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2018/19:JuU10 s.113 f., rskr. 2018/19:191). Likalydande motioner avstyrktes ett år senare och riksdagen följde utskottets beslut (bet. 2019/20:JuU25 s. 77 f., rskr. 2019/20:256). Utskottet har därefter behandlat motioner med samma innebörd genom förenklad beredning (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

Utsatta områden kännetecknas av en låg socioekonomisk status, kriminell påverkan på lokalsamhället, parallella samhällsstrukturer och våldsbejakande extremism. Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen. Det är därför av särskild vikt att polisen och övriga myndigheter samt regeringen fortsätter sitt arbete med att vända trenden när det gäller hur många områden som klassificeras som utsatta. Det kräver såväl ett målmedvetet brottsförebyggande arbete som ett effektivt brottsbeivrande arbete. I enlighet med det anförda ser utskottet positivt på att antalet utsatta områden har minskat något enligt Polismyndighetens senaste lägesbild. Samtidigt ligger nivån enligt utskottet på en alldeles för hög nivå. Det är därför välkommet att polisen fortsätter sitt förtroendeskapande och förebyggande arbete i dessa områden och att det dessutom omfattar mycket samarbete med andra viktiga aktörer, bl.a. skola och socialtjänst. Med hänsyn till detta arbete, och eftersom regeringen i det senaste regleringsbrevet ålagt Polismyndigheten att återrapportera hur myndigheten har arbetat kontakt- och förtroendeskapande inom ramen för det brottsförebyggande arbetet, anser utskottet att det inte finns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande om detta till regeringen. Motionerna 2023/24:941 (S), 2023/24:2322 (V) yrkandena 10 och 11 samt 2023/24:2669 (MP) yrkandena 28 och 32 avstyrks.

Utskottet finner inte heller skäl att ställa sig bakom motionerna om tipspengar eller separatism. Därmed avstyrks även motionerna 2023/24:2413 (L) yrkandena 4, 6, 7, 11, 12 och 14 samt 2023/24:2640 (S) yrkande 40.

Allmän ordning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om polisens hantering av demonstrationstillstånd och maskerings- och tiggeriförbud.

Jämför reservation 20 (V).

Motionerna

Demonstrationstillstånd m.m.

I kommittémotion 2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 5 anför motionärerna att regeringen bör ta initiativ till utbildningsinsatser för Polismyndighetens anställda om hetslagstiftningen och ordningslagen.

I motion 2023/24:1183 av Ola Möller (S) anser motionären att det bör tillsättas en utredningskommission med uppdrag att kartlägga de koranbränningar som ägt rum under senare tid och konsekvenserna av dessa.

Maskeringsförbud

I motion 2023/24:716 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om ett nationellt maskeringsförbud. I yrkande 2 föreslår motionären att polisen ska ges befogenhet att utfärda ordningsböter på plats för överträdelser av maskeringsförbudet.

Tiggeriförbud

I motion 2023/24:1436 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs ett tillkännagivande om att överväga att utreda hur ett nationellt tiggeriförbud skulle kunna se ut.

Bakgrund

Demonstrationstillstånd

Varje medborgare är enligt 2 kap. 1 § regeringsformen gentemot det allmänna tillförsäkrad yttrandefrihet, definierad som frihet att i tal, skrift eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor. Enligt 2 kap. 20 § regeringsformen får yttrandefriheten och andra fri- och rättigheter begränsas genom lag i den utsträckning som medges i 21–25 §§. Exempel på sådan lagstiftning är 2 kap. ordningslagen, som innehåller bestämmelser om allmänna sammankomster, t.ex. demonstrationer. Enligt 2 kap. 10 § ordningslagen får tillstånd till en allmän sammankomst vägras endast om det är nödvändigt med hänsyn till ordningen eller säkerheten vid sammankomsten eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller med hänsyn till trafiken eller för att motverka epidemi. Polismyndigheten prövar frågor om tillstånd och får uppställa de villkor som behövs för att upprätthålla

ordning och säkerhet vid sammankomsten. I ordningslagen finns även regler om när och hur man söker tillstånd för att demonstrera och när polisen har rätt att ställa in eller upplösa en demonstration. Arrangören ansvarar för säkerheten. Den som anordnar en demonstration ska se till att det råder god ordning vid sammankomsten. Polisen får bestämma villkor som behövs för säkerheten och för att det ska råda god ordning, exempelvis tid och plats för demonstrationen.

Polismyndighetens tillsynsenhet granskade Polismyndighetens hantering av allmänna sammankomster i en rapport från juni 2022 (tillsynsrapport 2022:2). I rapporten görs iakttagelser och bedömningar av hanteringen av allmänna sammankomster generellt i myndigheten, men med ett särskilt fokus på bestämmelserna om tillståndsgivning och deltagarbegränsningarna under covid-19-pandemin. Bedömningen i rapporten var att hanteringen av tillstånd för allmänna sammankomster vid de granskade rättsenheterna (numera rättssektionerna) fungerar väl och är i allt väsentligt enhetlig. I rapporten lämnades rekommendationen till verksamhetsansvariga polisregionchefer att säkerställa att uppdrag och mandat tydliggörs för den personal som innehar funktionen regional insatsledare.

Regeringen beslutade i augusti 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för och lämna författningsförslag som innebär att omständigheter som hotar Sveriges säkerhet kan beaktas vid tillståndsprövningen för allmänna sammankomster och vid överväganden om att ställa in och upplösa allmänna sammankomster. Syftet är att utifrån dagens behov skapa ändamålsenliga regler som stärker skyddet för Sveriges säkerhet, samtidigt som yttrande- och demonstrationsfriheterna värnas. Utredaren ska utgå från regeringsformens nuvarande utformning. Förslagen ska vara förenliga med Europakonventionen och Sveriges internationella förpliktelser i övrigt. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juli 2024 (dir. 2023:123).

Maskeringsförbud

Den 1 januari 2006 trädde lagen (2005:900) om förbud mot maskering i vissa fall i kraft, som i korthet innebär följande. Den som på allmän plats deltar i en allmän sammankomst enligt ordningslagen, som utgör demonstration eller som annars hålls för överläggning, opinionsyttring eller upplysning i allmän eller enskild angelägenhet, får inte helt eller delvis täcka ansiktet på ett sätt som försvårar identifikation, om det vid sammankomsten uppkommer en störning av den allmänna ordningen eller en omedelbar fara för en sådan störning. Detsamma gäller den som på allmän plats deltar i en folksamling, som inte utgör allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen, om folksamlingen stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna. Den 1 mars 2017 infördes ett förbud mot maskering vid idrottsarrangemang som anordnas på en idrottsanläggning (5 kap. 4 § ordningslagen), t.ex. vid fotbollsmatcher.

Straffskalan för överträdelse av bestämmelserna om maskeringsförbud är böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall döms inte till ansvar.

Tiggeriförbud

Tiggeri – att utan erbjudande om någon motprestation be om ekonomiskt understöd – är i dag inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag. I 3 kap. ordningslagen (1993:1617) finns bestämmelsen om användningen av offentliga platser och om ordning och säkerhet på sådana platser. En kommun kan med stöd av 8 § meddela lokala föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Förutsättningarna för att en kommun ska få reglera tiggeri genom lokala ordningsföreskrifter prövades av Högsta förvaltningsdomstolen i målet HFD 2018 ref. 75, som då fastställde kommunens beslut om föreskrift om förbud mot tiggeri.

I 2020 års betänkande om polisfrågor (bet. 2019/20:JuU25 s. 118 f.) finns en mer detaljerad redogörelse om förutsättningarna för en kommun att meddela lokala föreskrifter mot tiggeri med stöd av ordningslagen.

I regeringsförklaringen den 18 oktober 2022 uppgav statsministern att en utredning ska ta fram ett förslag på nationellt tiggeriförbud.

Tidigare riksdagsbehandling

Maskeringsförbud

I 2022 års betänkande om polisfrågor behandlades en motion med yrkanden som var likalydande med den nu aktuella motionen. Utskottet ansåg att det saknades anledning att ställa sig bakom förslaget om maskeringsförbud. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2021/22:JuU22 s. 92, rskr. 2021/22:270).

Tiggeriförbud

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat yrkanden om ett nationellt tiggeriförbud och framfört uppfattningen det inte finns anledning att förbjuda tiggeri (se bl.a. bet. 2018/19:JuU10 s. 182 f.). Utskottet konstaterade att det finns möjligheter för kommuner att under vissa förutsättningar reglera passiv insamling av pengar för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats och avstyrkte mot bakgrund av det anförda motionerna. Det fanns enligt utskottet, mot bakgrund av Högsta förvaltningsdomstolens dom HFD 2018 ref. 75, inte heller anledning att föreslå något tillkännagivande om att klargöra kommunernas möjlighet att begränsa tiggeriets utbredning genom lokala ordningsföreskrifter. Utskottet gjorde samma bedömning vid behandlingen av liknande yrkanden våren 2020 (bet. 2019/20:JuU:25 s. 130). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:191 och rskr. 2019/20:256). Utskottet har därefter behandlat motioner med samma innebörd förenklat (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att både Polismyndigheten och regeringen har vidtagit åtgärder för att säkerställa en effektiv och rättssäker hantering av demonstrationstillstånd i enlighet med regeringsformen och Europakonventionen. Utskottet finner därmed inte skäl till att ta något initiativ med anledning av motionerna 2023/24:18 (V) yrkande 5 och 2023/24:1183 (S) och avstyrker dem.

När det gäller motionerna om maskerings- och tiggeriförbud anser utskottet inte att det framkommit något som leder till en annan bedömning än den som utskottet tidigare har gett uttryck för. Utskottet avstyrker därför motionerna 2023/24:716 (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2023/24:1436 (M).

Ordningsvakter och bevakningsföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av den privata bevakningsbranschen.

Jämför reservation 21 (V).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över den privata bevakningsbranschen, dels för att kartlägga omfattningen av kommuners och regioners användning av tjänsterna, dels för att se över möjligheten att bedriva dylika bevakningstjänster i statlig regi.

Bakgrund

Den 1 januari 2024 trädde lagen (2023:421) om ordningsvakter i kraft. Den ersätter lagen (1980:578) om ordningsvakter då lagen ansågs behöva en ny struktur och till viss del ett nytt sakligt innehåll.

Den nya lagen innebär bl.a. att tillstånd att använda ordningsvakter ska få meddelas om det finns ett behov av sådan användning och det är ändamålsenligt för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller främja trygghet på den plats, inom det område eller i den verksamhet som ansökan avser. Det innebär att den tidigare uppdelningen i en huvudregel om att ordningsvakter får användas för vissa specifika ändamål och en undantagsregel om för andra fall tas bort. Det är Polismyndigheten som prövar ansökningar om att använda ordningsvakter.

Det är Polismyndigheten som beslutar om förordnande av ordningsvakter, och ett förordnande ska meddelas för en viss tid.

Ordningsvakter står formellt under Polismyndighetens befäl men kan vara anställda av ett bevakningsföretag eller ha personliga uppdrag från allmänna och privata aktörer.

I lagen (1974:191) om bevakningsföretag, förkortad BevL, finns bestämmelser för den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka t.ex. fastigheter, enskilda personer eller transporter med sedlar och mynt. Lagen syftar till att säkerställa samhällets insyn i och kontroll över sådan verksamhet. Enligt lagen krävs att alla bevakningsföretag ska vara auktoriserade.

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. kommer att bedrivas på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen
2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning.
3. kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamhet av det slag som företaget ska bedriva.

Vid prövningen av frågan om auktorisation ska det särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet. För auktorisation krävs också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten (2 och 3 §§ BevL). Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska inhämta Polismyndighetens yttrande innan auktorisation beviljas (5 § BevL).

Även all personal i bevakningsföretag ska vara godkänd för anställning i sådant företag.

Lagen innehåller även regler om tillsyn över bevakningsföretag. Länsstyrelsen utövar tillsyn över auktoriserade bevakningsföretag. Vid tillsynen ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor som gäller för auktorisation är uppfyllda. Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen (8 § BevL). Bevakningsföretagen ska lämna länsstyrelsen de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn. Företagen ska varje år skicka in en redogörelse för föregående års verksamhet till länsstyrelsen (9 § BevL). Länsstyrelsen har rätt att inspektera bevakningsföretagen och att ta del av samtliga handlingar som rör företagens bevakningsverksamhet. Inspektionen ska göras så snart det finns anledning till det, dock minst en gång vartannat år (10 § BevL). Om ett bevakningsföretag inte fullgör de nu nämnda åtagandena får länsstyrelsen förelägga vite (11 § BevL). Länsstyrelsen får förelägga ett auktoriserat bevaknings- eller utbildningsföretag att vidta de rättelser och andra åtgärder som föranleds av tillsynen. Föreläggandet får förenas med vite (12 § BevL). En auktorisation kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar för auktorisation eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse. I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa den till att omfatta visst eller vissa slag av verksamheter. (13 § BevL).

Se lagstiftningsbetänkandet En ny lag om ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38 s. 219 f.) för ytterligare detaljer om kontrollen av bevakningsföretag.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade en likalydande motion i 2021 års motionsbetänkande om polisfrågor. Utskottet avstyrkte motionen med hänvisning till det då pågående lagstiftningsärendet om ordningsvakter. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU23 s. 89 f., rskr. 2020/21:395). En motion med samma innehåll behandlades därefter förenklat under våren 2022 (bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att ställa sig bakom ett sådant tillkännagivande om den privata bevakningsbranschen som efterfrågas i 2023/24:2322 (V) yrkande 12. Motionen avstyrks.

Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att regeringen skyndsamt ska överlämna ett lagförslag till riksdagen i enlighet med Tullbefogenhetsutredningens betänkande.

Jämför reservation 22 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör underställa riksdagen Tullbefogenhetsutredningens förslag. Liknande förslag finns i motionerna 2023/24:1513 av Heléne Björklund m.fl. (S) och 2023/24:2372 av Anna Wallentheim m.fl. (S).

Bakgrund

Den 1 augusti 2021 trädde ändringar i smuglingslagen i kraft som ger tulltjänstemän en utökad möjlighet att ingripa vid misstanke om brott som Tullverket inte har befogenhet att utreda. En mer detaljerad redogörelse för Tullverkets befogenheter finns i utskottets betänkande Tullverket ges en utökad möjlighet att ingripa mot brott (bet. 2020/21:JuU37 s. 6 f.) och i 2021 års betänkande om polisfrågor (bet. 2020/21:JuU23 s. 107 f.).

Den 29 april 2021 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att genomföra en samlad översyn av reglerna om Tullverkets befogenheter inom kontrollverksamheten och den brottsbekämpande verksamheten (dir. 2021:28). Syftet var att skapa en överskådlig, ändamålsenlig och enhetlig reglering av Tullverkets befogenheter och därmed bättre förutsättningar för Tullverket att utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Utredningens uppdrag

har utvidgats och förlängts genom regeringens beslut den 13 april 2022 om tilläggsdirektiv (dir. 2022:29). Den 30 mars 2023 beslutade regeringen om ytterligare ett tilläggsdirektiv och förlängd utredningstid till den 21 december 2023 (dir. 2023:43) med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen (bet. 2021/22: JuU22 s. 110 f., rskr. 2021/22:270).

I en delredovisning från den 2 september 2022 föreslås bl.a. nya och utvidgade befogenheter för tulltjänstemän, som innefattar åtgärder för att mer effektivt kunna upptäcka och förebygga brott (SOU 2022:48). Förslaget har remitterats.

Den 15 februari 2024 beslutade regeringen om en lagrådsremiss med anledning av delredovisningen. I lagrådsremissen föreslås en ny tullbefogenhetslag som ska ge tulltjänstemän nya eller utvidgade befogenheter inom kontrollverksamheten och den brottsbekämpande verksamheten, vilket innefattar följande:

- Tulltjänstemän får rätt att använda våld i fler situationer.
- Tulltjänstemän får en utökad rätt att stoppa fordon.
- Tulltjänstemän får ökade möjligheter att skyddsvisitera i kontrollverksamheten.
- Tulltjänstemän får rätt att avlägsna ordningsstörande personer från en kontrollplats.
- Tulltjänstemän får öppna försändelser i fler fall än i dag.
- Tulltjänstemän får stänga av områden vid den inre gränsen.
- Tulltjänstemän får större möjligheter att leda förundersökningar.
- Tullåklagare får föra talan om fler brott.
- Tulltjänstemän får ökade möjligheter att biträda åklagare och andra brottsbekämpande myndigheter.
- Tullverket får ökade möjligheter till revision utan att informera om revisionen i förväg.
- Tullverket får ökad tillgång till bokningsuppgifter.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2024. En proposition i ärendet är aviserad att överlämnas till riksdagen under våren.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har en lagrådsremiss tagits fram om en ny tullbefogenhetslag, och enligt regeringen ska en proposition inom kort överlämnas till riksdagen. Motionerna 2023/24:2645 (S) yrkande 13, 2023/24:1513 (S) och 2023/24:2372 (S) får därmed anses i huvudsak tillgodosedda och de avstyrks.

Övriga frågor som rör polisens verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. registrering av kontantkort, polisens kontroll av yrkestrafik och bötesbetalning.

Motionerna

Hittegods

Enligt motionerna 2023/24:52 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) och 2023/24:1784 av Rickard Nordin (C) yrkande 3 bör möjligheten att införliva övergivna fritidsbåtar i lagen om hittegods utredas.

Registrering av kontantkort

I motion 2023/24:1667 av Anders Ygeman (S) vill motionären att det bör övervägas ett maxtak för innehav av kontantkort för att komma till rätta med s.k. kontantkortsmålvakter. Ett liknande yrkande framställs i motion 2023/24:2078 av Johan Hultberg (M).

Kontroll av yrkestrafik

I motion 2023/24:1831 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S) anser motionärerna att regeringen bör tillsätta en extern granskning av hur Polismyndigheten utför kontrollen av yrkestrafiken.

Omhändertagande av berusade personer

Enligt motion 2023/24:1435 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) bör regeringen se över möjligheten att ge vård och behandling åt fler av de personer som omhändertas enligt lagen om omhändertagande av berusade personer.

Bötesbetalning

I motion 2023/24:2132 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) anser motionärerna att regeringen bör överväga om ordningsböter ska kunna betalas med Swish.

Bakgrund

Hittegods

Bestämmelser om hittegods finns i lagen (1938:121) om hittegods. Enligt dessa bestämmelser ska den som hittar något som inte befinner sig i någons besittning utan oskäligt dröjsmål anmäla det till Polismyndigheten. Framgår det vem som är ägare får upphittaren i stället underrätta honom eller henne direkt om fyndet. Upphittaren kan välja att lämna hittegodset till

Polismyndigheten och myndigheten får även besluta att godset ska omhändertas.

Lagen gäller för såväl båtar som andra slags föremål. I vissa fall, t.ex. om en övergiven båt har bärgats, kan i stället lagen (1918:63) med vissa bestämmelser om sjöfynd vara tillämplig. Den lagen innebär bl.a. att Polismyndigheten även ska kungöra att bärgning har skett.

I december 2021 anförde dåvarande miljö- och klimatministern bl.a. följande som svar på en interpellation (ip. 2020/21:106) om flyttning av båtar och skrotbåtar:

Bland annat [...] har vi haft ett svenskt tillträde till Nairobi konventionen om avlägsnande av vrak, den så kallade vrakkonventionen. Riksdagen godkände regeringens proposition om svenskt tillträde till konventionen sommaren 2017, och behövlig lagstiftning trädde i kraft i februari 2018.

Anledningen till att vi och departementet pausade arbetet med en lag om att flytta båtar och skrotbåtar var att vi inte ville orsaka en konflikt mellan de båda lagstiftningsarbetena. Vårt förslag om flytt av båtar och skrotbåtar får inte vara i strid med internationella förpliktelser enligt vrakkonventionen.

Nu när tillträdet är klart har vi återigen börjat bereda förslaget, och vi tar hänsyn till vrakkonventionens regelverk. För att vrakkonventionen ska vara tillämplig måste konsekvensen vara att den övergivna båten eller det övergivna vraket kan förväntas leda till betydande skada på den marina miljön. Detta är någonting som vi analyserar vidare.

Enligt uppgift från Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) bereds frågan fortfarande.

Registrering av kontantkort

Den 1 augusti 2022 trädde ändringar i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation i kraft som innebär en registrerings skyldighet för abonnemangsuppgifter för kontantkort. Om en sådan tjänst används av någon annan än den registrerade abonnenten ska tjänsten som huvudregel avbrytas.

I den proposition som låg till grund för lagändringen gjordes bedömningen att det inte borde införas någon begränsning av det antal kontantkort som en enskild fysisk eller juridisk person får registrera. Regeringen anförde bl.a. följande (prop. 2021/22:183 s. 44 f.):

Ett tak för hur många tjänster som får registreras av en viss fysisk eller juridisk person skulle t.ex. innebära att tillhandahållarna skulle bli tvungna att göra kontroller sinsemellan inför varje registrering. Visserligen kan man tänka sig en ordning där varje tillhandahållare endast får registrera ett visst antal förbetalda tjänster på en viss person och att en kontroll mot andra tillhandahållare därmed inte skulle behöva göras. Ett system med en begränsning av antalet tjänster som får registreras skulle dock innebära ytterligare åligganden för tillhandahållarna. Det kan också konstateras att det antal förbetalda tjänster som en enskild skulle få rätt att registrera skulle behöva sättas ganska högt. En person kan nämligen ha behov av flera olika simkort till olika utrustningar och kanske också till sina barn eller andra närstående. Det förekommer också att företag köper in en stor mängd kontantkort åt gången till sina anställda och därmed har behov av att ha ett stort antal förbetalda tjänster registrerade på sig. Regeringen anser

därför att övervägande skäl talar mot en begränsning av antalet registrerade förbetalda tjänster.

Kontroll av yrkestrafik

Transportstyrelsen och Polismyndigheten ingick under 2021 en strategisk överenskommelse för tillsyn och kontroll av yrkestrafik på väg. Målet är att uppnå en effektiv och rättssäker kontrollverksamhet med hög kvalitet som ska öka regelefterlevnaden inom yrkestrafiken och därmed öka trafiksäkerheten, vilket gynnar medborgarna i det längre perspektivet. Överenskommelsen innebär att myndigheterna ska arbeta tillsammans på ett strukturerat och systematiskt sätt mot gemensamma mål där det är möjligt samt lägga fokus på dem som medvetet begår regelöverträdelser.

I betänkandet Kontroller på väg (SOU 2021:31) från april 2021 föreslås inrättandet av en samlad nationell organisation för verksamheten inom yrkestrafikområdet. I utredningen görs bedömningen att en samlad organisation inom Polismyndigheten kommer att påverka den framtida kompetensförsörjningen inom området positivt. Utredningen har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Omhändertagande av berusade personer

Enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m., förkortad LOB, får den som anträffas så berusad av alkoholdrycker eller annat berusningsmedel att han eller hon inte kan ta hand om sig själv eller annars utgör en fara för sig själv eller för någon annan omhändertas av en polis. En omhändertagen person som inte får vård på sjukhus eller någon annan vårdinrättning, inte tas om hand på något annat sätt och som inte heller kan frigges, får hållas kvar. Den omhändertagne får då tas i förvar av polisen om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet. Den omhändertagne ska frigges så snart det kan ske utan skada för honom eller henne själv och det inte längre finns skäl för omhändertagande, dock som huvudregel senast efter åtta timmar.

Bötesbetalning

Av bötesverkställighetslagen (1979:189) framgår att bötesstraff i första hand verkställs frivilligt genom uppbörd, dvs. frivillig betalning. I bötesverkställighetsförordningen (1979:197) anges att betalning ska ske till Polismyndigheten. På myndighetens hemsida anges att den som dömts till böter får ett inbetalningskort från Polismyndigheten och att betalning ska ske inom 30 dagar från det att tiden för att överklaga bötesbeslutet har gått ut. Därefter skickas en påminnelse. Om böterna inte är betalda inom två veckor därefter lämnas ärendet till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Tidigare riksdagsbehandling

Hittegods

Miljö- och jordbruksutskottet behandlade under våren 2023 motioner om regelverket för övergivna och uttjänta båtar. Med hänvisning till pågående arbete med frågan av Havs- och vattenmyndigheten och arbeten i Regeringskansliet som berör producentansvar för fritidsbåtar och flyttning av övergivna båtar var utskottet inte berett att föreslå några ytterligare åtgärder från riksdagens sida. Motionerna avstyrktes och riksdagen ställde sig bakom utskottets bedömning (2022/23:MJU10 s. 74 f., prot. 2022/23:80).

Omhändertagande av berusade personer

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om LOB, men främst med innebörden att polisens arbetsuppgifter ska renodlas. Vad gäller den nu aktuella motionen behandlades ett likalydande yrkande våren 2020, då utskottet inte var berett att vidta några åtgärder och motionen avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (2019/20:JuU25 s. 24, rskr. 2019/20:256).

Våren 2021 och 2022 behandlades likalydande motionsyrkanden genom förenklad beredning (bet. 2020/21:JuU23 och bet. 2021/22:JuU22).

Utskottets ställningstagande

När det gäller lagen om hittegods och uttjänta båtar är utskottet inte berett att ta något initiativ i enlighet med motionerna 2023/24:52 (SD) och 2023/24:1784 (C) yrkande 3, vilka därmed avstyrks.

I fråga om ett övre tak för kontantkort konstaterar utskottet att frågan behandlades i förarbetena till lagändringarna om registrering av kontantkort. Utskottet ställer sig bakom de bedömningar som då gjordes av lagstiftaren och avstyrker motionerna 2023/24:1667 (S) och 2023/24:2078 (M).

Vad gäller polisens kontroll av yrkestrafiken pågår arbete på området av såväl Polismyndigheten och Transportstyrelsen som av regeringen. Utskottet anser därför inte att det finns anledning för riksdagen att ställa sig bakom motion 2023/24:1831 (S). Motionen avstyrks.

I enlighet med sitt tidigare ställningstagande i frågan är utskottet inte heller berett att vidta några åtgärder med anledning av motion 2023/24:1435 (M) om vård och behandling av personer som omhändertas enligt LOB. Motionen avstyrks.

Slutligen avstyrker utskottet även motion 2023/24:2132 (SD) om Swish-betalning av böter.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ca 150 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkandena 2022/23:JuU10, 2022/23:JuU22, 2022/23:JuU23 och 2023/24:JuU1. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag, punkt 2 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 5 och avslår motionerna

2023/24:1598 av Matilda Ernkrans m.fl. (S),

2023/24:2661 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 4 och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

Det finns ett stort behov av att utveckla samhällets insatser för att förebygga brott, inte bara i rättsväsendet utan också hos andra berörda aktörer. Ett effektivt brottsförebyggande arbete måste göras strukturerat, vara långsiktigt och baseras på kunskap. Samverkan är ett nyckelbegrepp och helt nödvändigt för att det brottsförebyggande arbetet ska bli framgångsrikt. Tidiga insatser mot ungas brottslighet lönar sig på många sätt. Om barn och unga som bryter mot sociala normer och regler får stöd så tidigt som möjligt minskar risken för allvarlig problematik eller kriminell karriär senare i livet. Barns villkor under de första levnadsåren spelar stor roll för hela livet. Kampen mot stora ojämlikheter i samhället är också brottsförebyggande. Föräldrastöd och förebyggande arbete inom mödra- och barnhälsovård, förskola och skola gör att riskfaktorer kan upptäckas tidigt. Det är nödvändigt att uppmärksamma skyddsfaktorer runt unga och identifiera riskgrupper och riskbeteenden. Här spelar inte minst socialtjänsten tillsammans med barn och ungdomspsykiatrien en viktig roll. Även regionernas delaktighet i det brottsförebyggande arbetet behöver stärkas. Vi vill att regeringen ska verka för att det vi nu anför ska bli en tydligare del av det brottsförebyggande arbetet.

2. Polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag, punkt 2 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11 och avslår motionerna

2023/24:1598 av Matilda Ernkrans m.fl. (S),

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 5 och

2023/24:2661 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 4.

Ställningstagande

Jag anser att det behöver skapas lokala samarbeten där kommunens socialtjänst, skola, polis, civilsamhälle, fritidsverksamhet m.fl. ingår. Jag vill också se ett bättre förtroende mellan de som bor i socioekonomiskt utsatta områden och myndigheterna. Det görs genom mer uppsökande verksamhet och bättre samhällsintroduktion men också genom att fler myndigheter, stadsdelsförvaltningar och kommunkontor flyttar till dessa områden. Samtidigt behöver kommunerna ges ökade resurser för att arbeta uppsökande för att förebygga brott. Socialtjänsten har en oerhört viktig roll i att förebygga kriminalitet och ge stöd och hjälp till barn och familjer. Regeringen bör tillse att sådana lokala brottsförebyggande samarbeten under ledning av polisen kommer till stånd.

3. AI, punkt 3 (SD)

av Richard Jomshof (SD), Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Pontus Andersson Garpvall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:497 av Rashid Farivar m.fl. (SD) yrkande 8.

Ställningstagande

Riskerna med AI är i allt väsentligt gränsöverskridande. Vi anser därför att det helt centralt att vi arbetar internationellt med frågor kring AI och de risker som kommer med teknologiutvecklingen. Regeringen bör därför se till att främja internationellt samarbete inom normgivning och brottsbekämpning för att möta de växande hoten där Sverige bör vara en proaktiv part.

4. Polisernas placering, punkt 4 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 43 och
avslår motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 33.

Ställningstagande

Utöver polisens generella närvaro i samhället måste den polisiära förmågan finnas även på landsbygden. Polisen måste ha resurser och kompetens på lokal nivå. När det gäller sexualbrott och våld i nära relationer är det av central betydelse för tryggheten att det finns utbildad personal hos polisen. Behovet av tillgänglig kompetens understryks av att forskningen pekar på att våldet i nära relationer ofta tenderar att bli grövre på landsbygden. Därför måste arbetet till stöd för våldsutsatta vara starkt också utanför de större städerna. Jag anser därmed att regeringen måste se till att det finns relations- och mängdbrottsutredare på lokal nivå i hela landet.

5. Polisernas placering, punkt 4 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 33 och
avslår motion

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 43.

Ställningstagande

Riksrevisionen rekommenderar Polismyndigheten att se till att verksamhetens behov och tillgången på kompetens är styrande för hur många poliser och civil personal som anställs. Polisens kontaktcenter ska vara fullbemannade och samverkan ska öka mellan kontaktcenter och jourmiljön. Systemet med e-anmälningar bör ses över för att höja kvaliteten, och brottsamordningen ska stärkas på alla nivåer. Även vidareutbildningen ska ses över utifrån verksamhetens behov. Jag anser att regeringen ska säkerställa att Polismyndigheten följer dessa rekommendationer.

6. Polisens inre organisation, punkt 5 (SD)

av Richard Jomshof (SD), Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Pontus Andersson Garpvall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 6 och avslår motionerna

2023/24:2387 av Peter Ollén och Borian Åberg (båda M) och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 25–27.

Ställningstagande

Arbetet mot matchfixning fick ett abrupt slut när polismyndigheten valde att lägga ned enheten som arbetade mot matchfixning. Den personliga kontakten som hade utvecklats mellan idrotten och Polismyndigheten är nu ett minne blott. Detta är beklagligt eftersom det enligt vår bedömning har lett till att arbetet med att bekämpa matchfixning har gått bakåt, vilket är en oroande utveckling. Vi har nu mycket kunskap om matchfixning. Spelbolag, idrottsorganisationer och polisen har tillsammans samlat in information om matchfixning och vi vet nu att det ofta är organiserad brottslighet som ligger bakom matchfixning i Sverige. Mot bakgrund av detta bör enheten som arbetade mot matchfixning återinföras inom Polismyndigheten.

7. Polisens inre organisation, punkt 5 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 25–27 och avslår motionerna

2023/24:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 6 och

2023/24:2387 av Peter Ollén och Boriana Åberg (båda M).

Ställningstagande

Under de senaste tio åren har det skett en kraftig ökning av det dödliga våldet i kriminella miljöer. Andelen som lagförs för dödligt våld i kriminella miljöer är betydligt lägre än andra typer av dödligt våld, något som kan förklaras med att dessa ärenden är betydligt svårare att utreda och klara upp.

I Brås rapport Utredning och uppkläring av dödligt våld i kriminell miljö konstateras det att det behövs fler utredare med kompetens och erfarenhet att utreda den typen av grova våldsbrott. För att effektivisera utredningsarbetet och öka uppkläringen behöver också det interna samarbetet utvecklas, särskilt i förhållande till NFC. De långa handläggningstiderna på NFC gör också att bevisläget i utredningar av grova våldsbrott påverkas. Jag anser att det krävs krafttag inom polisen för att effektivisera detta arbete. En översyn bör göras för att se hur handläggningstiderna kan minska.

8. Polisutbildningen, punkt 6 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 64 och avslår motion

2023/24:973 av Alexandra Anstrell (M).

Ställningstagande

Polisens möjligheter att utreda brott kopplat till bl.a. människor som är utsatta för kommersiell sexuell exploatering, prostitution och människohandel förutsätter att poliser får gedigen utbildning i frågorna. Jag anser att utbildning i bemötandet av utsatta människor, exempelvis de grupper som nämns ovan, bör införas i polisutbildningen.

9. Polisens arbete mot diskriminering, punkt 8 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:463 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 5.

Ställningstagande

Åtskilliga rasistiska händelser har uppmärksammats inom poliskåren genom åren. Rasism inom de aktörer som ska upprätthålla lag och ordning är fullkomligt oacceptabelt. När det ändå sker måste det få tydliga konsekvenser. De som ska upprätthålla lagen kan aldrig få komma undan med att bryta mot den. Utöver de uppenbara kränkningar av människor och deras värdighet som rasismen innebär skadar den förtroendet för polisen och ordningsvakterna samt för samhället i stort, vilket leder till ökad misstänksamhet och i många fall en minskad benägenhet att anmäla brott. Regeringen bör därför tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering.

10. Information till brottsutsatta, punkt 9 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 149.

Ställningstagande

I enlighet med Trygghetsberedningens förslag i frågan anser jag att Polismyndigheten ska få i uppdrag att utveckla ett stöd som underlättar för olika kategorier av medarbetare vid Polismyndigheten att uppfylla skyldigheten att lämna information till brottsutsatta och ökar relevansen i den information som ges. Polismyndigheten bör vidare få i uppdrag att utveckla den skriftliga information som skickas ut vid brottsanmälan för att göra informationen mer relevant och anpassad till den enskilde. I uppdraget bör det ingå att överväga behovet av ett verktyg för att bedöma vilket brottsofferstöd som den enskilda individen behöver.

11. Polisens arbetsmiljö, punkt 11 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 22.

Ställningstagande

Den tystnadskultur som råder inom polisen och som också bekräftats av Polismyndigheten leder till att medarbetare inte öppet vågar kritisera myndigheten. Det är en mycket allvarlig situation och något som kan antas påverka både arbetsmiljön och myndighetens institutionella lärande. Det kan i sin tur leda till att polisen inte fullföljer sitt uppdrag tillräckligt effektivt. Polisen behöver i högre grad bli en lärande organisation som kontinuerligt utvecklar arbetssätt och metoder, vilket också lyfts i Riksrevisionens senaste granskningar. Det finns ett behov av att förbättra ledningen och styrningen inom Polismyndigheten. Jag anser att regeringen bör säkerställa att Polismyndigheten vidtar åtgärder för att bryta tystnadskulturen samt skapa en ökad transparens och ett samtalsklimat där medarbetare vågar göra sina röster hörda.

12. Hatbrott, punkt 13 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4 samt

2023/24:993 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 4 och

bifaller delvis motionerna

2023/24:1524 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13,

2023/24:2446 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13 och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 103 och 107.

Ställningstagande

Tidigare undersökningar av polisens arbete mot hatbrott visade att det fanns regionala skillnader i polisens arbete mot hatbrott, t.ex. när det gäller rutiner för att identifiera hatbrott vid upptagning av polisanmälan. En övergripande kritik i polisens egen internrevision från 2017 var att arbetet med att följa upp effekterna av polisens arbete mot hatbrott måste förbättras. Vidare visade polisens granskning att det fanns behov av ytterligare kompetensförstärkande insatser eftersom medarbetarna generellt sett hade kunskapsbrister när det gällde hatbrottsmotiv, straffskärpningsregeln och hur hatbrottsmarkeringen användes. Polisens pågående arbete med att förbättra kunskapsnivån om hatbrott och andra åtgärder för att bekämpa denna typ av brottslighet behöver utvärderas nog. Jag föreslår därför att Brå får ett särskilt uppdrag att göra en sådan utvärdering. Fokus bör ligga på att se över polisens kompetens när det gäller hatbrottsmotivet, straffskärpningsregeln och registreringen av hatbrott vid polisanmälan. Syftet bör vara att förbättra kompetensen att utreda och klara upp hatbrott. För att markera vikten av att hatbrott bekämpas måste arbetet prioriteras upp. Regeringen bör därför skriva in i Polismyndighetens och Säkerhetspolisens regleringsbrev att arbetet mot hatbrott ska prioriteras.

I takt med samhällsutvecklingen och digitaliseringen följer ett ökat behov av att polisen ska vara närvarande på digitala plattformar. Nätpatrullering är en arbetsmetod som avser att uppfylla detta behov och som också har förordats av Brå. Arbetsmetoden har använts i Norge och Finland, och under 2022 inleddes en försöksverksamhet i region Nord i Sverige. Nätpatrullering anses kunna leda till minskad utsatthet för brott samtidigt som metoden kan ha en möjlig positiv inverkan på den låga anmälningsbenägenheten. Metoden kan användas för att såväl förebygga som upptäcka både digitala hatbrott och sexualbrott mot barn och unga men även andra brott som begås via internet, såsom bedrägerier. Jag anser att nätpatrullering är en arbetsmetod som bör utvecklas och spridas till samtliga polisregioner. Regeringen bör därför ge Brå i uppdrag att studera den nätpatrullering som bedrivs i Norge och Finland i syfte att ta fram riktlinjer för en implementering i samtliga polisregioner.

Brå har fått i uppdrag av den förra regeringen att göra en fördjupad studie av hatbrott mot samer. Uppdraget ska redovisas senast den 29 april 2024. I väntan på Brås redovisning behöver dock konkreta åtgärder vidtas för att

snabbt komma till rätta med det eskalerande hatet och hoten mot samer. Polisen har en viktig roll i detta arbete när det gäller att både förebygga och utreda brotten. Regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras.

13. Hatbrott, punkt 13 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:1524 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13,
2023/24:2446 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 13 och
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 103 och 107 samt
bifaller delvis motionerna
2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4 samt
2023/24:993 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Varje hatbrott utgör en kränkning av en människas rättigheter och är ett uttryck för synen att alla människor inte är lika mycket värda. Jag vill ta krafttag mot hatbrotten på flera plan bl.a. genom ett förstärkt arbete inom polisen i form av utökade hatbrottsenheter, bättre intern utbildning och förstärkt samverkan med civilsamhället. Arbetet med att bekämpa hatbrott på nätet och ställa större krav på internetplattformarna bör också intensifieras.

14. Brott mot företag, punkt 14 (SD)

av Richard Jomshof (SD), Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Pontus Andersson Garpvall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:419 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Som ett led i arbetet med att bekämpa brott mot företag behövs bättre statistik över den befintliga brottsligheten som drabbar näringslivet. Regeringen bör dels ge Brå uppdrag på området men även SCB:s generella statistik bör förbättras. En åtgärd som efterfrågats av näringslivet är att i befintlig statistik kunna urskilja när brott drabbat näringsidkare. I dag går det inte att bryta loss det ur befintliga brottskoder för exempelvis stöld, inbrott eller olaga hot. Genom en förändring av brottskoder bör detta problem gå att lösa.

15. Stöd vid skolattacker, punkt 15 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2687 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 42.

Ställningstagande

Under senare tid har ett antal fall av grövre våld inträffat i skolan. Det är oacceptabelt. Skolan ska vara en säker plats där elever och lärare ska kunna känna sig trygga och fokusera på lärande. Åtgärder krävs både mot sönderprivatiseringarna och segregationen i skolan, samtidigt som fler straff skärps och rättsväsendet byggs ut. I juni 2022 tillsatte den S-ledda regeringen Skolsäkerhetsutredningen med uppdrag att utreda och lämna förslag för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet. Syftet med utredningen var att barn, elever, lärare, rektorer och annan personal skulle ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Samhällets skydd mot skolattacker behöver öka. Center mot våldsbejakande extremism bör få i uppdrag att utgöra stödfunktion till kommuner, myndigheter och andra aktörer för att stärka lokal operativ samverkan vid skolattacker. Metodstöd ska utvecklas för att skolor och skolpersonal ska bli bättre rustade att känna igen och hantera varningssignaler för potentiella skolattacker.

16. Polisens samarbete med försvarsmakten, punkt 16 (SD)

av Richard Jomshof (SD), Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Pontus Andersson Garpvall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:482 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motion
2023/24:2513 av Joakim Sandell m.fl. (S).

Ställningstagande

Enligt svenska lagar och föreskrifter har Försvarsmakten i dag, efter förfrågan från Polismyndigheten, rätt att understödja myndigheten, t.ex. vid ett omfattande eller närstående terrorangrepp. Eftersom vi redan i dag har flera hundra svenska medborgare som tidigare anslutit sig till IS bedömer vi risken för att Sverige kommer att utsättas för ytterligare terrorattacker som stor, bl.a. till följd av de straffskärpningar som gjorts och som riktas mot dessa terrorister, men även på grund av Sveriges engagemang i norra Irak som syftar till att bekämpa denna terroristorganisation. Risken för terrorattacker bedöms också av ansvariga myndigheter som högre sedan sommaren 2023. Attentaten runt om i Europa visar vad IS är kapabla till. Utifrån denna risk måste Försvarsmakten kunna leverera stöd till Polismyndigheten om det skulle behövas. Vi har två myndigheter som ansvarar för att upprätthålla statens våldsmonopol och båda ska kunna användas för att försäkra medborgarnas rätt till liv och hälsa. Försvarsmakten och Polismyndigheten bör därför få i uppdrag att genomföra samövning och samordning för att Försvarsmakten ska kunna leverera snabbt och effektivt stöd till polisen vid ett storskaligt terrorangrepp. Försvarsmaktens möjlighet att assistera ordningsmakten bör inte enbart gälla terrorism utan även annan subversiv kriminell aktivitet eller vid extraordinära situationer.

17. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 40 och avslår motionerna

2023/24:941 av Dzenan Cisija (S),

2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 10 och 11,

2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L) yrkandena 4, 6, 7, 11, 12 och 14 samt

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 28 och 32.

Ställningstagande

De senaste årens skjutningar påverkar oss alla. Varje ung människa som mister sitt liv är en tragedi. Föräldrar, syskon och vänner drabbas hårt. Rädslan i samhället ökar. En stor tillgång på skjutvapen leder till en stegring av det dödliga våldet mellan gängkriminella. Det ökar även gängens våldskapital i förhållande till samhället i stort. För att få stopp på skjutningarna måste de kriminella gängens tillgång till vapen strypas. För att det ska vara möjligt krävs en mängd åtgärder. En sådan åtgärd vore att införa ett system med tipspengar för den som tipsar om var det finns illegala vapen.

18. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 10 och 11, bifaller delvis motionerna

2023/24:941 av Dzenan Cisija (S) och

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 28 och 32 samt

avslår motionerna

2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L) yrkandena 4, 6, 7, 11, 12 och 14 samt

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 40.

Ställningstagande

Polisens arbete i utsatta områden är av stor vikt för att vända en negativ utveckling och bromsa kriminaliteten. Det är dock svårt för polisen att verka för en positiv förändring om den inte har lokalbefolkningens förtroende.

Tyvärr tyder flera händelser de senaste åren på att etnisk profilering sker inom polisens verksamhet. Detta leder till att vissa personer i högre grad pekas ut av rättsväsendet. Det skadar förtroendet för rättsväsendet och för samhällets demokratiska uppbyggnad. Att polisen gör fler kontroller i utsatta områden kan inte förklara hela problematiken. Polisens arbetsmetoder får inte baseras på fördomar. Detta leder till en misstro mot polisen i de områden som allra mest behöver polisens insatser och ett högt förtroende för rättsväsendet och samhället. För att det ska vara möjligt för polisen att bygga tillit och förtroende hos de boende i ett utsatt område måste det finnas garantier för att etnisk profilering inte förekommer. Varje gång polisen agerar rasistiskt raseras det förtroende för och den tillit till rättsväsendet som finns hos de boende i området.

Jag anser att det är positivt att frågan om etnisk profilering har lyfts upp av polisen genom Brås rapport i ämnet. Samtidigt befarar jag att det blir mycket svårt för myndigheten att göra positiva förändringar som leder till verklig förändring i det rådande politiska läget. I stället för att lägga fram fler repressiva förslag som medför en ökad risk för diskriminering bör regeringen ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda. Vidare bör Polismyndigheten få i uppdrag att särskilt stärka förtroendet hos människor i politiskt eftersatta områden i lokalt förankrat brottsförebyggande syfte.

19. Åtgärder i utsatta områden, punkt 19 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 28 och 32,

bifaller delvis motionerna

2023/24:941 av Dzenan Cisija (S) och

2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 10 och 11 samt

avslår motionerna

2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L) yrkandena 4, 6, 7, 11, 12 och 14 samt

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 40.

Ställningstagande

Ett stort hinder mot att brott i utsatta områden klaras upp är att många vittnen inte ställer upp under polisförhör eller rättegång. Ett tydligt resultat av Brås studie från 2023 är att förekomsten av ögonvittnen som är bekanta med gärningspersonen påverkar uppkläringen. Brå anser att det är rimligt att anta att valet att träda fram och berätta om sina iakttagelser är något som polisen kan påverka. Såväl omgivningens förtroende som polisens bemötande påverkar sannolikt viljan hos personer att lämna information om iakttagelser de gjort. Jag delar Brås slutsats och vill se ett ökat förtroendeskapande arbete från polisen i socioekonomiskt utsatta områden.

I enlighet med Brås rekommendation anser jag också, mot bakgrund av de stundtals mycket långa svarstiderna på 114 14, att det bör finnas ett direktnummer som personer som gjort iakttagelser kan ringa och få svar inom rimlig tid. Myndigheten bedömer också att möjligheterna att få information vid dörrknackningsinsatser i vissa områden sannolikt skulle öka om denna typ av insats hade tillgång till tolkar. Jag anser därför att förutsättningarna för ökad tillgänglighet via telefon samt ökad tillgänglighet till tolkar bör ses över.

20. Demonstrationstillstånd m.m., punkt 20 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 5 och
avslår motion

2023/24:1183 av Ola Möller (S).

Ställningstagande

Vid demonstrationer och manifestationer är det av yttersta vikt att polisen hanterar uppkomna situationer på ett förnuftigt sätt, inte minst när våldsbejakande eller rasistiska organisationer närvarar. Både de poliser som har hand om tillståndsgivningen enligt ordningslagen och poliser i yttre tjänst behöver goda kunskaper om hatbrottslagstiftningen och våldsbejakande grupperingar för att kunna fatta väl avvägda beslut. Som exempel blir det problematiskt när organisationer som NMR får tillstånd att manifesteras utanför RFSL:s lokaler under Almedalsveckan. Jag tror att denna situation skulle kunna ha undvikits med bättre underbyggt beslutsfattande från Polismyndighetens sida. Vidare är polisens sätt att kommunicera och föra dialog med demonstranter och motdemonstranter samt dialog och samverkan med

civilsamhället centralt för att förebygga våldsamma situationer. Jag vill därför se en satsning på kompetenshöjande åtgärder för polisen i form av kommunikation, hetslagstiftningen, ordningslagen och bestämmelsernas koppling till allmänhetens säkerhet och demokratiska grundvärderingar samt våldsbejakande gruppers metoder för att sprida antidemokratiska budskap.

21. Ordningsvakter och bevakningsföretag, punkt 23 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 12.

Ställningstagande

Jag tycker att det är problematiskt att statens kostnader för att upprätthålla lag och ordning läggs över på kommunerna och regionerna. Men det finns också anledning att ifrågasätta om det är rimligt att skattepengar på detta sätt blir till vinster hos privata vakt- och bevakningsbolag. Det är en bransch som växer och jag anser att omfattningen av den offentliga sektorns användning av privata bevakningstjänster bör ses över. Riksdagen och regeringen behöver skaffa sig kännedom om omfattningen av de offentliga medel som läggs på dylika tjänster för att ta fram relevanta åtgärder. Utgångspunkten i en sådan översyn bör vara att bevakningstjänster ska organiseras i statlig regi eftersom de kommit att ta över delar av polisens uppgifter.

22. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, punkt 24 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S),
Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:1513 av Heléne Björklund m.fl. (S),
2023/24:2372 av Anna Wallentheim m.fl. (S) och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Tullverkets möjligheter att stoppa gränsöverskridande brottslighet och införsel av vapen, narkotika och pengar i Sverige samt utförsel av bl.a. stöldgods är avgörande för att knäcka den organiserade brottsligheten och öka tryggheten i vårt land. Därför behöver tullens befogenheter regelbundet ses över och uppdateras för att på det mest ändamålsenliga sättet kunna bekämpa kriminalitet. Tullbefogenhetsutredningens betänkanden måste därför omhändertas så att ett lagförslag så snart som möjligt kan överlämnas till riksdagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:2 av Robert Stenkvist och Anders Alftberg (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa reglerna för utfärdande av pass och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straffen för att sälja, låna ut eller illegalt manipulera svenska pass och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:18 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att utvärdera polisens arbete för att bekämpa hatbrott i syfte att ta fram förslag på åtgärder som leder till ökad upplklaringsfrekvens och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör skriva in i Polismyndighetens och Säkerhetspolisens regleringsbrev att arbetet mot hatbrott ska prioriteras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att studera den nätpatrullering som bedrivs i Norge och Finland i syfte att ta fram riktlinjer för en implementering i samtliga polisregioner och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till utbildningsinsatser för Polismyndighetens anställda om hetslagstiftningen och ordningslagen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:52 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sjöfynd och hittegods och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:77 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Åklagarmyndigheten i uppdrag att dels inrätta ett register över företag som dömts för upprepade arbetsmiljöbrott, dels ta fram rutiner för att upptäcka sådana företag och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rättsväsendets arbete med arbetsmiljöbrott och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:84 av Martin Westmont (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör arbeta mer med den situationella brottspreventionen med hjälp av trygghetsbelysning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:91 av Mathias Bengtsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den polisiära närvaron på landsbygden kan öka och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:100 av Camilla Rinaldo Miller och Magnus Jacobsson (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av polisens strategi i samband med upplopp, utifrån effektivitet och upprätthållande av förtroendet för våldsmonopolet, och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:158 av Erik Hellsborn (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisuniformen ska hållas neutral och fri från religiösa symboler och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:234 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder och andra insatser mot djurrättsextremisters brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:235 av Fredrik Lindahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder för att stävja missbruket av förkomna pass och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:285 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ersätta kravet på hotelltillstånd med en anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:335 av Helena Gellerman (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en kortare polisutbildning för akademiker med minst treårig relevant utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:348 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om e-sportkompetens och onlinebedrägerier och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:350 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkorstrappan och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra en enhet inom Polismyndigheten som arbetar mot matchfixning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:374 av Beatrice Timgren m.fl. (SD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetensförsörjningen avseende djurskydd inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska åläggas att ta ett nationellt helhetsansvar för att kartlägga, bekämpa och lagföra de individer och organisationer som ägnar sig åt kriminell djurrättsaktivism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:375 av Beatrice Timgren m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetensförsörjningen avseende djurskydd inom polisen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:380 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statens ansvar för att omgående avhysa illegala ockupanter av mark och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:413 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag till sanktioner för de som levererar oriktiga fakturor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:419 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare statistik över brott mot företag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om hur tryggheten för Sveriges butiksägare ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:422 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla polisens, åklagarnas och domstolars kompetens och resurser för att bekämpa nätbrottslighet och cyberhot och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Sverige bilden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:450 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelningen av polisanställdas verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ledaransvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nordisk samverkan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjda antagningskrav till polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om slopande av positiv särbehandling och kvotering och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler karriärvägar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om neutrala polisuniformer och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade befogenheter vid upplopp och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens användning av våld och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att tillfälligt avvisa vissa anmälningar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvisning av anmälningar som inte rör brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bärande av tjänstevapen utanför tjänst och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:463 av Tony Haddou m.fl. (V):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en granskning av polisens arbete och ge Polismyndigheten i uppdrag att utveckla nya arbetsmetoder för att undvika diskriminering och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:482 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga lagar om Försvarsmaktens stöd till ordningsmakten bör ändras så att Försvarsmakten ges laga stöd att assistera polisen i upprätthållandet av lag och ordning vid extraordinära situationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:497 av Rashid Farivar m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja internationellt samarbete inom normgivning och brottsbekämpning för att möta hot förknippade med AI och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:648 av Tony Haddou m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU upphör med alla former av stöd till den libyska kustbevakningen och att relationer med Libyen bör bygga på full respekt för asylrätten och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån avvecklas och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör verka för att inriktningen av Frontex verksamhet ändras på ett genomgripande sätt så att både asylrätten och

skyldigheten att bistå skeppsbrutna respekteras, fram till att Frontex är avvecklad, och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motsätta sig en fortsatt militarisering av EU:s yttre gränser och att de uppgifter som framkommit kring s.k. pushbacks begångna av Frontex bör utredas skyndsamt och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU slutar hindra räddningsinsatser på Medelhavet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:711 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en reformering av hotellagen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:713 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en ändring av hanteringen av poliser som använt sina tjänstevapen för att oskadliggöra ett hot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:714 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra så att all blåljuspersonal ska kunna varnas för adresser där potentiellt farliga personer vistas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:716 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt maskeringsförbud och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheter för poliser att på plats utfärda böter för överträdelse mot maskeringsförbud och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:717 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av ett offentligt nationellt register som möjliggör sökningar på dömda grova brottslingar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:766 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att överväga en översyn av karriärmöjligheter för poliser i yttre tjänst och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:803 av Tomas Eneroth (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utreda åtgärder för att minska polisinsatsen vid s.k. högriskmatcher i herrfotboll och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:941 av Dzenan Cisija (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag till regeringen att återskapa förtroendet mellan polisen och minoritetsgrupper i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:973 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda vidare en betald polisutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:993 av Jessica Wetterling m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur hatbrott mot samer bättre kan förebyggas, utredas och lagföras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:994 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att prioritera ärenden om sexualbrott och mäns våld mot kvinnor och barn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1018 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje kommun ska ha rätt till en lagstadgad minimibemanning av poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras effektivare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1130 av David Josefsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheterna att ge statliga myndigheter i uppdrag att kvantifiera brottslighetens kostnader för företag i syfte att lättare prioritera rättsväsendets arbete och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1142 av Boriانا Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om dömda pedofilers möjlighet till identitetsskydd bör begränsas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1152 av Staffan Eklöf (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning av bestämmelserna om ordning och säkerhet i yttrandefrihetssammanhang bör göras i enlighet med motionen och att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1183 av Ola Möller (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredningskommission enligt det som föreslås i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1197 av Jim Svensk Larm m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen gällande säkerhetsprövningar för att skyndsamt öka rättssäkerheten för den anställde och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1213 av Alireza Akhondi (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller ett tryggare Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1214 av Alireza Akhondi (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller flaggning av adresser för ambulans och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1278 av Noria Manouchi (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga inrättandet av en specialenhet inom Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1419 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att avidentifiera polisens vittnesmål i utredningar offentligt vid brottsmisstanke för att skydda den enskilda polisens identitet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1435 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att ge fler omhändertagna vård och behandling vid omhändertagandet enligt lagen om omhändertagande av berusade personer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1436 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur ett nationellt tiggeriförbud skulle kunna se ut och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1437 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa en möjlighet att avidentifiera polisens namn och ersätta med tjänstenummer ute i tjänst för att skydda den enskilda polisens identitet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1447 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över tullens befogenheter i syfte att ge tullen polisiära befogenheter mot stöldgoods och införsel av otillåtna varor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1506 av Ingela Nylund Watz och Anna Vikström (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommunernas brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1513 av Heléne Björklund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska underställa riksdagen Tullbefogenhetsutredningens förslag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1524 av Amanda Lind m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka arbetet mot hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1554 av Mattias Ottosson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om ordningsvakter ska inordnas i auktoriserade företag för att kunna utöva sitt yrke och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1598 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om akuta och långsiktiga punktinsatser för de barn och unga som behöver det för att stoppa nyrekryteringen till gängen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1615 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur en lex Ahmed kan införas för polisen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1617 av Helena Lindahl och Daniel Bäckström (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla polisens brottsbekämpande och förebyggande arbete på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1628 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunna stoppa bilmålvaktsbilar under färd och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statliga myndigheters insatser mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla informationsutbytet mellan offentliga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ökat statligt stöd till kommunernas arbete mot organiserad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att kunna förordna ordningsvakter i hela kommunen och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ersättning till kommunerna för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den obligatoriska anmälan av danstillställning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1667 av Anders Ygeman (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett maxtak för innehav av kontantkort och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1722 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad polisiär närvaro och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1777 av Anders W Jonsson och Elisabeth Thand Ringqvist (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för fjällräddarna och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1784 av Rickard Nordin (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva fritidsbåtar i lagen om hittegods och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1831 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en extern granskning av hur Polismyndigheten utför kontrollen av yrkestrafiken och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1864 av Markus Wiechel och Victoria Tiblom (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om djurskyddspolisen kan samordnas centralt för att effektivisera arbetet och om den bör ansvara för vidare utbildning inom djurskyddsområdet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1890 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en särskild strategi för att öka tryggheten i Stockholms län med särskilt fokus på kvinnor och ungdomar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2078 av Johan Hultberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försvåra upplägget med mobilmålvakter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2113 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler poliser måste finnas närvarande och tillgängliga även i lands- och glesbygd och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2123 av Saila Quicklund (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur illegal taxiverksamhet kan motverkas i sociala medier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur dessa illegala tjänster som erbjuds helt öppet skadar förtroendet för samhället, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2132 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ordningsböter ska kunna betalas med Swish och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2134 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om Amber Alert kan införas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2143 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisnärvaro på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2145 av Saila Quicklund (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett investeringsstöd för landets fjällräddare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett stöd för rekognoseringssturer för landets fjällräddare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2155 av Ann-Sofie Lifvenhage och Oskar Svärd (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla mängdbrott ska tas på större allvar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2158 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att föra register från topsning av DNA i syfte att snabbare klara upp brott och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2160 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ersätta dagens krav på hotelltillstånd med en anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2205 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över sekretesslagstiftningen i syfte att möjliggöra ökat uppgiftsutbyte mellan myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2216 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur en hävd sekretess mellan bank, polis och socialtjänst skulle kunna förhindra brottsliga utlandsbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2257 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det krävs kraftfulla åtgärder för att stävja brott begångna av djurrättsaktivister och stödligor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2270 av Josefin Malmqvist (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att alltid förhöra den som är skäligen misstänkt för ett sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2292 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2317 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av lagstiftning och regelverk för att stävja huliganism vid fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2322 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en polisberedning i syfte att Polismyndighetens verksamhet, kapacitet och kompetens långsiktigt ska motsvara samhällsutvecklingen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör tillsätta en nationell haverikommission i syfte att minska skjutningar, dödligt våld och gängkriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten, Kriminalvården och Brottsförebyggande rådet i uppdrag att ta fram en nationell strategi för att sprida Sluta skjut till hela landet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att utvärdera polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetsmetoder, t.ex. bilpatrullering och andra typer av patrullering, och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta en polisombudsman i syfte att stärka allmänhetens förtroende för polisen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att långsiktigt förstärka mångfaldsarbetet och fördjupa den mångkulturella kompetensen hos myndighetens anställda och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Polismyndigheten i uppdrag att vidta åtgärder för att särskilt stärka förtroendet hos människor i politiskt eftersatta områden i lokalt förankrat brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över den privata bevakningsbranschen, dels för att kartlägga omfattningen av kommuners och regioners användning av tjänsterna, dels för att se över möjligheten att bedriva dylika bevakningstjänster i statlig regi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående bör vidta åtgärder för att förstärka ordningsvaksutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2372 av Anna Wallentheim m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Tullverkets arbete med att bekämpa den grova brottsligheten och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2387 av Peter Ollén och Boriana Åberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda en ordning med kommunala poliser och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2413 av Mauricio Rojas m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kampen mot separatismen fordrar både verkningsfulla repressiva metoder och omfattande sociala insatser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en årlig separatistkarta bör tas fram för att kartlägga separatismens utbredning och karaktär och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i den årliga separatistkartan bör ingå en kartläggning av förekomsten av tystnadskultur och otillåten påverkan riktad mot socialtjänst, skola, polis och annan myndighetspersonal, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att skapa en separatismlag, dvs. en samlad lagstiftning med specifika brottskategorier för separatistisk verksamhet, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen mot separatism även bör inkludera särskilda befogenheter för polis, myndigheter och domstol att agera inom detta område och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kampen för att återta kontrollen över de områden där en parallell samhällsordning härskar bör prioriteras högt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2446 av Amanda Lind m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2457 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgången till relations- och mängdbrottsutredare på lokal nivå i hela landet bör säkerställas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2484 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på ett meningsfullt sätt återupprätta polisens närvaro i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samordning av brottsutredningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omfördelning av vissa av polisens uppgifter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samverkan mellan polisen och andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje statlig myndighet bör ha ett allmänt brottsbeivrande uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens behov av ändamålsenliga och effektiva resultatrapporterings- och it-system och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen ökade möjligheter att använda sig av AI/datorseende vid utredning av sexuella övergrepp mot barn på nätet och tillkännager detta för regeringen.
- 43.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda brottskoder och skärpta straff för djurrätsrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser särskilda brottskoder.

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om motverkande av företagsrelaterad brottslighet, särskilt vad gäller it-relaterad brottslighet, och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en oberoende antikorrupsionsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2513 av Joakim Sandell m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stå bakom principen att inte använda militären till polisiära uppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2555 av Åsa Karlsson och Isak From (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas om det är möjligt att införa obligatorisk orosanmälan vid sexköp där köparen har minderåriga barn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2577 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort gränskontrollerna mellan Sverige och Danmark och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om id-kontroller och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2613 av Anna Lasses och Kerstin Lundgren (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för fler förebyggande åtgärder för att minska våldet i samband med idrottsevenemang och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2640 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalpolitiken ska vara effektiv och rättssäker och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av brottsförebyggande verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för varje krona som satsas på rättsväsendet ska minst lika mycket satsas på förebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samverkan mellan alla de som har en roll i det brottsförebyggande arbetet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ojämlikheten måste bekämpas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nollvision för öppna drogscener och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nytt mål för polistillväxten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten 2032 ska ha 50 000 anställda, varav minst 34 000 ska vara poliser, och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att polisen är långsiktigt och kontinuerligt närvarande i alla kommuner i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndighetens verksamhet ska präglas av kvalitet, rättssäkerhet och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av spetskompetens inom Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den polisiära närvaron i såväl utsatta områden som glesbygd ska öka och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisernas arbetsvillkor ska fortsätta att förbättras och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medarbetarskyddet för polisanställda och andra grupper av myndighetspersoner ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att använda Sluta skjut i större omfattning och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretesshinder och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tekniklyft för polisen och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tipspengar för information om vapen och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade befogenheter och bättre tillgång till utrustning och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att strypa de kriminella gängens finansiering och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet måste fortsätta och tillkännager detta för regeringen.
81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vardagsbrottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2641 av Josefin Malmqvist (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter för att säkerställa att anmälningar om bidragsbrott också utreds och lagförs och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2642 av Alexander Christiansson (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda samverkan mellan myndigheter, bankväsendet och brottsoffer kopplat till romansbedrägerier och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör underställa riksdagen Tullbefogenhetsutredningens förslag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2646 av Mikael Damberg m.fl. (S):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för varje ytterligare satsad krona på polisen ska lika mycket satsas på det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2661 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa den grova organiserade brottsligheten också genom förebyggande insatser och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa lokala brottsförebyggande samarbeten under ledning av polisen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och sprida framgångsrika strategier för att stoppa skjutvapenvåldet och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra polisyrket mer attraktivt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra om polisutbildningen till en högskoleutbildning och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att renodla Polismyndighetens uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta fler områdespoliser och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Polismyndigheten vidtar åtgärder för att bryta tystnadskulturen inom myndigheten och tillkännager detta för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta fler utredare med kompetens och erfarenhet av att utreda grova våldsbrott och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Polismyndigheten i uppdrag att stärka det interna samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur handläggningstiderna vid Nationellt forensiskt centrum kan minska och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det förtroendeskapande arbetet i socioekonomiskt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna att anmäla iakttagelser och se över en utökad tillgång till tolk vid dörrknackning och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka polisens kontaktcenter och öka tillgängligheten även lokalt och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ordningsvaktens ingripanden ska motiveras tydligt, rapporteras och följas upp och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en skyldighet för Polismyndigheten att löpande genomföra registerkontroller av ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa befogenheten för ordningsvakter att kroppsvisitera personer för att fastställa deras identitet och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa befogenheten för ordningsvakter att transportera personer som har omhändertagits på grund av berusning eller vissa ordningsstörningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga utbildningen för ordningsvakter och säkerställa utbildningsinnehåll som rör proportionalitet, rättssäkerhet och enskildas fri- och rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla det myndighetsgemensamma arbetet och samverkan mot organiserad brottslighet för att förhindra införseln av vapen, narkotika och annat olagligt gods och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka informationsutbytet mellan myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildning i bemötande av utsatta för kommersiell sexuell

- exploatering, prostitution och människohandel bör införas i polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra informationsutbytet mellan myndigheter när det gäller förebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
 103. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka hatbrottsarbetet inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
 107. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet med att bekämpa hatbrott på nätet och ställa större krav på internetplattformarna och tillkännager detta för regeringen.
 111. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot illegal jakt och tillkännager detta för regeringen.
 149. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten bör ges i uppdrag att utveckla ett stöd för medarbetare att uppfylla skyldigheten att lämna information till brottsutsatta och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2687 av Åsa Westlund m.fl. (S):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Center mot våldsbejakande extremism bör få i uppdrag att utgöra stödfunktion till kommuner, myndigheter och andra aktörer för att stärka lokal operativ samverkan vid skolattacker och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2734 av Anders W Jonsson och Helena Vilhelmsson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att freda privat mark från manifestationer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en egen brottskod för att lättare kunna spåra och sammanställa djurrätsrelaterad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur djurverksamhet bör skyddas mot djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten bör inrätta en nationell grupp till stöd för polisen regionalt och lokalt för att förebygga och beivra djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett myndighetsövergripande samarbete för att undanröja att välfärdssystemen och statliga bidrag används för att finansiera djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att motverka radikaliserings av djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda djur mot intrång och risk för smitta och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
30. Motioner som bereds förenklad		
2023/24:2	Robert Stenkvist och Anders Alftberg (båda 1 och 2 SD)	
2023/24:77	Ciczie Weidby m.fl. (V)	15 och 16
2023/24:84	Martin Westmont (SD)	
2023/24:91	Mathias Bengtsson (KD)	
2023/24:100	Camilla Rinaldo Miller och Magnus Jacobsson (båda KD)	
2023/24:158	Erik Hellsborn (SD)	
2023/24:234	Fredrik Lindahl (SD)	
2023/24:235	Fredrik Lindahl (SD)	
2023/24:285	Dan Hovskär (KD)	
2023/24:335	Helena Gellerman (L)	
2023/24:348	Michael Rubbestad m.fl. (SD)	10
2023/24:350	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	19
2023/24:374	Beatrice Timgren m.fl. (SD)	25 och 44
2023/24:375	Beatrice Timgren m.fl. (SD)	9
2023/24:380	Martin Kinnunen m.fl. (SD)	28
2023/24:413	Mikael Eskilander m.fl. (SD)	21
2023/24:419	Tobias Andersson m.fl. (SD)	3
2023/24:422	Tobias Andersson m.fl. (SD)	9
2023/24:445	Tobias Andersson m.fl. (SD)	13
2023/24:450	Richard Jomshof m.fl. (SD)	1–13
2023/24:648	Tony Haddou m.fl. (V)	6 och 11–14
2023/24:711	Markus Wiechel (SD)	
2023/24:713	Markus Wiechel (SD)	
2023/24:714	Markus Wiechel (SD)	
2023/24:717	Markus Wiechel (SD)	
2023/24:766	Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M)	
2023/24:803	Tomas Eneroth (S)	
2023/24:994	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	2

2023/24:1018	Josef Fransson (SD)	1
2023/24:1130	David Josefsson (M)	
2023/24:1152	Staffan Eklöf (SD)	
2023/24:1213	Alireza Akhondi (C)	
2023/24:1214	Alireza Akhondi (C)	
2023/24:1278	Noria Manouchi (M)	3
2023/24:1447	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2023/24:1554	Mattias Ottosson m.fl. (S)	
2023/24:1615	Niels Paarup-Petersen (C)	
2023/24:1617	Helena Lindahl och Daniel Bäckström (båda C)	
2023/24:1628	Niels Paarup-Petersen (C)	1, 5, 7, 9, 13 och 14
2023/24:1633	Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen2 (båda C)	
2023/24:1722	Teresa Carvalho m.fl. (S)	
2023/24:1777	Anders W Jonsson och Elisabeth Thand2 Ringqvist (båda C)	
2023/24:1864	Markus Wiechel och Victoria Tiblom (båda1 och 2 SD)	
2023/24:1890	Julia Kronlid m.fl. (SD)	
2023/24:2113	Viktor Wärnick (M)	
2023/24:2123	Saila Quicklund (M)	1 och 2
2023/24:2143	Saila Quicklund (M)	
2023/24:2145	Saila Quicklund (M)	2 och 3
2023/24:2155	Ann-Sofie Lifvenhage och Oskar Svärd (båda M)	
2023/24:2160	Sten Bergheden (M)	
2023/24:2205	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2023/24:2257	Sten Bergheden (M)	
2023/24:2270	Josefin Malmqvist (M)	3
2023/24:2292	Richard Jomshof (SD)	
2023/24:2317	Alexandra Anstrell (M)	
2023/24:2322	Gudrun Nordborg m.fl. (V)	1, 2, 6, 8, 9 och 13
2023/24:2484	Ulrika Liljeberg m.fl. (C)	7–12, 14, 32, 43.1, 45 och 47

2023/24:2555	Åsa Karlsson och Isak From (båda S)	
2023/24:2577	Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)	1 och 2
2023/24:2613	Anna Lasses och Kerstin Lundgren (båda C)	
2023/24:2640	Ardalan Shekarabi m.fl. (S)	2–4, 6–15, 30, 31, 34, 42–44 och 81
2023/24:2641	Josefin Malmqvist (M)	4
2023/24:2642	Alexander Christiansson (SD)	2
2023/24:2646	Mikael Damberg m.fl. (S)	10
2023/24:2669	Märta Stenevi m.fl. (MP)	15–19, 41–46, 51, 67 och 111
2023/24:2734	Anders W Jonsson och Helena Vilhelmsson (båda C)	1, 4–7, 11 och 13